VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 39 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, toukok. 14 p. — Thursday, May 14, 1970

Köyhät kestämättömään asemaan, PEI

Sanoo Ottawan inflaatiovastaisen ohjelman olevan vahingoksi varattomille; Bonaventuresta "tutkimus"?

Ottawa. — Prince Edward Islandin huoltoministeriö esitti keskiviikkona pyynnön, että liittohallitus ryhtyisi tutkimaan inflaatiovastaista ohjelmaansa, mikä on PEI:n selostuksen mukaan varattomia loukkaava menetelmä.

Köyhyystilannetta tutkivalle senaatin komitealle esitetyssä PEI:n muistiossa sanotaan, että varattomat ihmiset eivät voi kestää enää suurempaa painostusta.

Pikkutuloisten ryhmää vaikeuttaa korkeat hinnat samalla kun hallituksen järjestämä talouselämän jarrutus on nostanut työttömien määrän Canadassa 500,000:een, joiden joukkoon on lisättävä sama määrä työttömien huollettavia.

Voimakkaampi painostus olisi kohdistettava taloudellisesti voimakkaita kohtaan. Tähän olisi lisättävä "valinnalliset toimenpiteet heikossa talousasemassa olevien ryhmien olosuhteiden parantamiseksi.

"Jos nykyistä ohjelmaa jatketaan, kaikkein heikommissa asemissa olevat joutuvat suurempiin vaikeuksiin kuin ennen, ja aukko varakkaiden ja köyhien välillä tulee entistä suuremmaksi. Sellainen kehitys tulee nostattamaan vakavia sosiaalisia ongelmia.

"Pitkän tähtäyksen ohjelmat köyhyyden poistamiseksi saavat vakavan takaiskun jos me nykyisessä kriisitilassa turvaudumme perinteellisiin menettelymuotoihin vaatien köyhiä kantamaan suurimman humaanisen ja taloudellisen taakan järjestelmän käynnissä pitämiseksi."

Muistiossa sanotaan, että inflaation vastustaminen työttömyyden lisäämisellä paljastaa työttömyysvakuutuksen määrän ja toimialueen puutteellisuuksia.

"Jos työttömyys jatkuu jonkin aikaa nykyisessä tasossa, se tarkoittaa, että noin 1,000,000 canadalaista tulee painetuksi köyhyystasoon, ja tulee kärsimään vakavia talousvaikeuksia ja ehkä menettämään vuosikausien kovalla työllä hankkimiaan omaisuuksia."

Ammattiyhdistykset ovat tärkeitä vastavoimia tässä tilanteessa sanotaan huoltoministeriön raportissa, antaen kannatuksensa Canadan ammattiyhdistyksille, jotka yrittävät järjestää vielä järjestymättömiä työläisiä, joita on 60 prosenttia Canadan koko työvoimamäärästä.

Noin 40 prosenttia canadalaisista on köyhiä, ja 66½ prosenttia varattomista asuu Canadan kaupungeissa. Heitä voidaan helposti pitää alhaisesti palkattujen tasossa ja teollisuusghettoalueilla.

BONAVENTUREN "URAKOISTA" UUSI ARVOSTELULAUSUNTO

Ottawa. — Alahuoneen 20 jäsentä käsittävä tiliasiain komitea esitti keskiviikkona julkaisemassaan raportissa räiskyvää arvostelua Canadan laivaston ainoan lentokoneiden tukilaivan, Bonaventuren "kunnostamisurakoista" ehdottaen, että eräitä korkeita viranomaisia vastaan olisi asian johdosta ryhdyttävä kurinpidollisiin toimenpiteisiin.

Tämä lentokoneiden tukilaiva, joka on noin 12-vuotisen palvelun jälkeen lähetetty sotalaivojen "hautausmaalle" ja tulee lähitulevaisuudessa hajoitettavaksi, tuli veronmaksajille korjauslaskujen perusteella maksamaan $17,108,090.74 — alkuperäisen kustannusarvion oltua noin $8,000,000.

Komitean raportissa "ihmetellään" sitä kun puolustusministeriön ja puolustustuotantoministeriön vastuunalaiset henkilöt (apulaisministerit) eivät tarttuneet asiaan nähtyään, että Bonaventuren korjauskustannukset pääsivät kokonaan pois heidän kontrollistaan.

Bonaventuren "kunnostamistöiden" aikana — 1966-67 — oli apulaispuolustusministerinä E. B. Armstrong ja puolustustuotantoministerin apulaisena Gordon Hunter.

Kambodzhalaisen talonpojan hengen hinta USA:ssa $300

Saigon. — Yhdysvaltain sotilaspiireistä ilmoitettiin maanantaina, että Yhdysvallat on maksanut Kambodzhalle korvausta $300.00 hengeltä useasta talonpojasta, jotka tapettiin Snuolin kauppalassa Fish Hook (ongenkoukku) alueen operatiossa viime viikolla.

Amerikkalaiset suuntasivat viikko sitten keskiviikkona 90 mm tykkinsä Snuolin kauppalan asuntoja kohti. Sen jälkeen Yhdysvaltain ilmavoimat tuhosivat kauppalan loput talot.

Sitä ennen yhdysvaltalaisten sotilaiden kerrottiin polttaneen useita pienempiä kyliä Kambodzhassa.

YK:n T-neuvosto tuomitsi Israelin uuden hyökkäyksen

Israelin asevoimat suorittivat suuren hyökkäyksen Libanonin alueelle

United Nations. — Libanonin esittämän valituksen johdosta YK:n turvallisuusneuvosto kokoontui tiistaina kello 11 aamupäivällä ja hyväksyi yksimielisesti Espanjan ehdottaman päätöslauselman, missä vaaditaan, että Israelin täytyy vetää joukkonsa heti pois Libanonista.

Pian tämän päätöksen jälkeen Tel Aviv lupasi, että Israelin joukot vedetään takaisin iltaan mennessä, mutta myöhemmin annettujen tietojen mukaan takaisin vetäytyminen olikin tarkoitus toteuttaa vasta keskiviikkona.

Tel Avivin tietojen mukaan Israel aloitti tiistaina tankkien ja ilmavoimien turvin kuusipäiväisen sodan jälkeisen suurimman hyökkäysoperaation Libanonia vastaan.

Arviointien mukaan noin 1,000 israelilaista sotilasta ja 50 tankkia tunkeutui Libanonin rajan yli taistelujen jatkuessa useita tunteja. Hyökkäyksen tekosyyksi sanottiin "arabisissien tukipaikkojen hävittämisyritys".

Beirutin tiedonantojen mukaan Libanonin asevoimat pysähdyttivät israelilaisten etenemisen.

Israel väittää ampuneensa alas kolme Mig-17 lentokonetta. Beirut sanoo ilmatorjuntatykistönsä ampuneen alas yhden israelilaisen koneen.

Pääministeri Rashid Karami sanoi parlamentin istunnossa että 14 tuntia kestäneissä taisteluissa kaatui 6 libanonilaista sotilasta ja haavoittui 15.

YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi yksimielisesti päätöksen, missä vaaditaan Israelin vetämään heti joukkonsa pois Libanonista, vaikka Israelin edustaja Yosef Tekoah yritti saada päätöksenteon estetyksi vakuuttamalla, että israelilaisjoukot ovat tehtävänsä suorittaneet ja valmistautuvat jo takaisin vetäytymiseen.

Al Fatah-sissien päämajasta tiedoitettiin, että takaisin vetäytyviä israelilaisia painostetaan jatkuvasti.

Syyrian ja Irakin viranomaiset sanoivat, että näiden maiden asevoimat yhtyivät tiistaiseen taisteluun. Libanon myönsi, että kaksi sen tankkia tuhoutui ja kolme muuta vaurioitui.

Tel Avivista tiedoitettiin, että tankkien ja ilmavoimien tukemat israelilaisjoukot saartoivat kuusi libanonilaista kylää ja että noin 6,000 libanonilaiselle annettiin ulkona liikkumiskielto. "Järjestelyt on tehty terroristien tunnistamiseksi ja kuulustelujen suorittamiseksi" sanottiin israelilaispiireistä samalla kun vihjattiin, että aamun tullen (keskiviikkona) israelilaisjoukot aloittavat takaisin vetäytymisen.

Postilakon sattuessa Vapaus ei ilmesty

Toivotaan ja vaaditaan, että postityöläiset saisivat neuvottelujen perusteella tyydyttävän työehtosopimuksen. Mutta jos kuitenkin niin on, että heidät pakoitetaan uudelleen lakkoon, silloin jää Vapaus-lehtemme ilmestymättä lakon ajaksi. Jos postia ei kuljeteta, silloin ei lehteämme saada lähetetyksi edes sudburylaisille tilaajille. Painetut lehdet seisoisivat ja vanhentuisivat painohuoneessa.

Mutta heti kun tulee ensimmäiset merkit mahdollisen lakon sopimuksesta, valmistetaan ja lähetetään Vapaus tilaajille. Siinä yhteydessä kerrotaan myös, mitä postilakon yhteydessä tapahtui.

Postityöläiset äänestävät ennakkotietojen mukaan lakosta toukok. 19 pnä. Minä päivänä mahdollinen lakko alkaa, sitä ei vielä tiedetä. Mutta jos lakko puhkeaa, se alkaa melko varmasti vielä toukokuun aikana.

Pidetään peukaloa pystyssä postityöläisten puolesta. Toivotaan parasta — mutta valmistaudutaan pahimman varalta.

Kesäkuunkin shekit postissa

Ottawa. — Vaikka hallituksen ja postityöläisiä edustavien unioiden välillä käytiinkin tällä viikolla neuvottelu meneillään olevasta palkkakiistasta, niin hallitus aloitti kuitenkin jo kesäkuun loppupuolelle päivättyjen vanhuudeneläkeshekkien ja muiden sosiaalihuoltoshekkien postittamisen tällä vikolla. Tämän viikon aikana ilmoitetaan postitetun n. 5,800,000 shekkiä, jotka voidaan vaihtaa rahaksi vasta kesäkuun lopussa.

KAMBODZHA-VASTAINEN SOTA LAAJENEE YHÄ

Laird puhuu amerikkalaissotilaiden takaisin vetämisen alkamisesta, mutta marsalkka Ky sotatoimien laajenemisesta maalla ja merellä

Washington. — Puolustusministeri Melvin R. Laird sanoi tiistaina, että yhdysvaltalaisia sotilaita vedetään jo pois Kambodzhasta, ja että USA:n operaatiot saadaan siellä loppuunsuoritetuksi kesäk. 15 päivään mennessä.

Tiedottaessaan että Yhdysvaltain ja Saigonin asevoimat ovat ylittäneet Kambodzhan rajan, presidentti Richard Nixon sanoi, että tavoitteena on koko Etelä-Vietnamin sotatoimia johtavan Vietkongin komennuspäämajan tuhoaminen.

Mitään tällaista koko Etelä-Vietnamin operatiota johtavaa vietkongin päämajaa ei ole tähän mennessä Kambodzhasta löydetty

MERISAARTO KAMBODZHAN RANNIKOLLA

Phnom, Penh. — Varapresidentti Ngujen Cao Ky tiedotti tiistaina, että Saigonin tykkiveneet ovat järjestäneet merisaarron Kambodzhan noin 100 mailin pituisella rannikolla estääkseen "kommunistit saamasta tarvikkeita meriteitse".

Saigonissa oleva Yhdysvaltain sotilaskomennon päällystö vahvisti pian ylläkerrotun jälkeen tiedon, että Yhdysvaltain laivaston aluksia osallistuu tähän merisaartoon. Kyn tiedonannon mukaan alkoi jo viime maanantaina ulottuu Sihanoukville-nimisestä kambodzhalaisesta satamasta Etelä-Vietnamin rajoille asti.

Tähän merisaartoon osallistuu voimakkaasti aseistettuja yhdysvaltalaisia rannikkovartioaluksia ja myös kiinalaismallisia Saigonin aluksia mitkä on aseistettu raskailla konekivääreillä.

Tämä meriblokaatin järjestäminen edustaa Kambodzhan sotanäyttämön laajentamisen viimeisintä vaihetta.

Ky sanoi tiistaina (samanaikaisesti kun mr. Laird puhui amerikkalaisten sotilaiden takaisin vätämisen alkamisesta), että Saigonin juntta tekee suunnitelmia laajakantoisten sotaoperaatioiden suorittamiseksi kautta Kambodzhan keski- ja itäosan sen jälkeen kun amerikkalaiset vedetään sieltä pois kesäkuun loppuun mennessä.

Hän sanoi Saigonin juntan erään jäsenen olleen välittömissä yhteyksissä Kambodzhan hallituksen kanssa, ja että Phnom Penh on pyytänyt Etelä-Vietnamin apua taistelussa Pohjois-Vietnamia ja Vietkongia vastaan molemmin puolin Mekong-jokea.

Taatakseen sen, että Saigonin joukot voivat jatkaa operatioitaan sen jälkeen kun amerikkalaiset vedetään pois Kambodzhasta, nyt harkitaan lentokentän rakentamista Neak Luongiin, selitti Ky. Siten meneillen, jos meillä ei ole riittävästi helikoptereita sotavoimiemme varustamiseksi, me voimme käyttää hyväksi tavallisia lentokoneita, hän sanoi.

Ky selitti myös, että sodan jatkamiseksi Kambodzhassa on jo ryhdytty rakentamaan No. 1 maantietä, mikä on tärkein tie Phnom Penhin ja Saigonin välillä.

Kyn kerrotaan sanoneen, että Saigon voi asevoimillaan kuukausien ajan "turvallisesti pitää 15,000 miestä Kambodzhassa vaarantamatta Etelä-Vietnamin turvallisuutta."

MONTREAL SAI KESÄOLYMPIALAISET JA DENVER COLO., TALVIKISAT

Neuvostoliiton TASS sanoo poliittisten seikkojen vaikuttaneen päätösten tekoon enemmän kuin olympialaistavoitteet

Amsterdam. — Vuoden 1976:n kesäolympialaiset pidetään Canadassa. Se on ensimmäinen kerta jolloin nämä kansainväliset arvokilpailut pidetään Canadassa. Kansainvälinen olympiakomitea teki yllättäen tämän Montreallle myönteisen päätöksensä viime tiistaina. Lopullisessa äänestyksessä komitean äänet jakaantuivat Montrealin ja Moskovan välillä niin, että Montreal sai 41 ääntä ja Moskova 28.

Vielä sitäkin suurempana yllätyksenä tuli se kun komitean kokouksessa päätettiin noin tunnin kuluttua edellämainitun päätöksen teon jälkeen, että vuoden 1976 talvikisat pidetään Yhdysvaltain Denverissä, Colo. Yhdysvaltain Squaw Valley Kalif. oli talvikisojen isäntänä vuonna 1960.

Epävirallisten tietojen mukaan talvikisoja anonut Canadan Garibaldi, B.C., tuli sivuutetuksi jo ensimmäisessä äänestyksessä ja Suomen Tampere toisessa äänestyksessä. Viimeinen äänestys suoritettiin Denverin ja Sveitsin Sionin välillä, ensinmainitun saadessa 39 ääntä ja toisen 30.

Voimakkaan mainoskampanjan avulla kesäkisoja tavoitellut Montrealin pormestari Jean Drapeau ilmaisi tyytyväisyytensä päätöksestä ja lupasi, että kesäkisat järjestetään Montrealissa arvokkaalla tavalla. "Tämä on varmaan canadalaisille suurin päivä. Kaikki meidän nuoremme ja minun kaupunkini asukkaat olisivat olleet sydäntuskissa, jos Montreal olisi tullut hyljätyksi."

Kesäkisojen pito-oikeutta anoneen Los Angelesin pormestari Sam Yorty ilmaisi pettymyksensä päätöksestä ja sanoi:

"Me olemme ratkaisusta yllättyneitä ja syvästi pettyneitä, mutta, loppujen lopuksi, meidän ponnistelumme auttoi Montrealia. Minä en näe mitään syytä tulla takaisin (kesäkisojen anojana) neljän vuoden kuluttua, sillä silloin on Euroopan tai Aasian vuoro."

Moskova arvosteli päätöstä sanomalla, että siihen sisältyy enemmän politikointia kuin älyä ja urheiluharrastusta. "Se (komitean päätös) oli isku olympialaisliikkeelle itselleen ja sen aatteille", sanottiin Tassin lausunnossa.

"On vaikutelmana, että KOK:n joitakin jäseniä johti mieluimminkin heidän henkilökohtaiset sympatiansa ja olympialiikkeen laajentamisen ja voimistuttamisen periaate.

"Voidaan tehdä sellainen yhteenveto, että KOK:ssa on henkilöitä jotka katsovat, että olympialaiset kuuluvat etuoikeutena yksinomaan länsimaille."

Painonnostajain kansainvälisen liiton sihteeri Oscar State antoi kiertotietse tukea edellämainitulle katsantokannalle sanomalla: "Minua peloitti meno Moskovaan. Montrealilaisten kanssa on paljon helpompi toimia. Minä pelkään, että Moskovassa liikkuminen ja

(Jatkuu sivulla 4)

Pääministeri Trudeau allekirjoitti kauppasopimuksen

Wellington, Uusi Seelanti. — Vierailumatkalla oleva Canadan pääministeri Pierre Elliot Trudeu allekirjoitti keskiviikkona uuden kauppasopimuksen Uuden Seelannin kanssa. Hänen ilmoitettiin käyttäneen täällä vierailunsa yhteydessä myös hyväkseen kaupungin loistavan kauniita turistimahdollisuuksia. Mr Trudeau vierailee 19 päivää Tyynenmeren maissa.

Vietnamin edustajia Torontoon

Kansainvälinen laki- ja Vietnam-sota konferenssi

Washington. — Kolme Pariisin rauhanneuvotteluihin osallistuvaa vietnamilaista tulee ensi viikolla Torontoon pidettävään "Kansainvälinen laki ja Vietnamin sota"-konferenssiin.

Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) apulaisjohtaja David Lewis on suostunut konferenssin amerikkalaisten järjestäjien pyynnöstä siihen, että hän muodostaa canadalaiskomitean tämän konferenssin tueksi.

York Universityssa toukokuun 23 pn viikonloppuna pidettävässä konferenssissa puhuu Pariisin rauhanneuvotteluissa olevan Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan jäsen Tran Cong Tuong, joka on aikaisemmin ollut Vietnamin kansantasavallan (Pohjois-Vietnamin) oikeusministerinä. Hän oli Hanoin neuvottelijana myös Genevessa v. 1954 pidetyssä Vietnamin asioita käsittelevässä konferenssissa. Hän puhuu Toronton konferenssissa aiheesta Nykytilanne Vietnamissa — näkökulmat ja ongelmat.

Kokoukseen tulee myös Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen Pariisin valtuuskunnan johtaja Ngujen Van Thien. Kolmannen vietnamilaisedustajan nimeä ei ole vielä julkaistu.

Mr. Lewis on tiedoittanut, että hänen kumppaninaan alahuoneen jäsenyydessä oleva Andrew Brewin (NDP, Greenwood) ja Ontarion lainlaatijakunnan jäsen James Renwick, toimivat konferenssia järjestävänä canadalaiskomiteana. Lisäksi on komiteaan pyydetty joitakin opetusalan edustajia.

Torontossa pidettävän konferenssin järjestää Lawyers Committee on American Policy Toward Vietnam — Amerikan Vietnam-ohjelman lakimieskomitea — minkä keskus on New Yorkissa. Lakimieskomitean sihteeri Joseph Crown sanoi maanantaina, että mainittu komitea on itsenäinen elin.

Mr Lewis sanoi, että kun häntä pyydettiin pari vikkoa sitten yhtymään tähän toimintaan, hänelle ilmoitettiin, että Yhdysvaltain ulkoministeriöä ja Saigonin hal-

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Täältä tiedoitettiin tänä (torstai) aamuna, että postityöläiset eivät ilmoittaudu työhön Ottawassa, Montrealissa ja mahdollisesti monilla muillakaan paikkakunnilla, vaan osallistuvat "opintokokouksiin" tutkiakseen hallituksen katkenneiden palkkaneuvottelujen "saavutuksia". Samanaikaisesti tiedotettiin, että ensiksi lakkoutuneet Sarnian postinkantajat aikovat jatkaa lakkoa tänään.

Toronto. — Täällä sanottiin päästyn sopimukseen kaupungin palveluksessa olevan noin 4,000 roskankerääjän palkoissa viime hetkellä puolenyön aikana keskiviikkoiltana. Sopimuksen sanotaan ehkäisseen tänä aamuna alkavaksi suunnitellun lakon.

Washington. — Tänä aamuna ilmoitettiin, että eri puolilla USA:ta sijaitsevilla yliopistoilla jatkui viime yönä sodanvastaiset mielenosoitukset ja kansalliskaartilaisia sanottiin olevan valmiina mellakoiden tukahduttamiseksi.

Rooma. — Pääministeri Mariano Rumor tapasi eilen illalla Italian ammattiyhdistysten johtajia sen johdosta kun liikehdintä maan palkkataistelurintamalla on nyt saavuttanut kaikkein pahimman vaiheen viime syksyn jälkeen.

Ottawa. — Tänne eilen kaksipäiväiselle vierailulle saapunut Israelin ulkoministeri Abba Eban puolusteli Israelin Libanonia vastaan tällä viikolla suorittamaa hyökkäystä sillä verukkeella että Al Gatah-sissijärjestön voimien heikentäminen tai niiden kokonaan hävittäminen tullisi parantamaan rauhan mahdollisuuksia lähi-idässä.

Helsinki. — Hallituspula jatkuu yhä. Kokoomuksen Juha Ristiniemi ajautui hallitustunnusteluissa umpikujaan ja ilmoitti, että hänen on nyt luovuttava yrityksestä.

Elinkustannukset taas uudessa ennätystasossa

Ottawa. — Kulutustavarain hinnat kohosivat luvatusta hintojen nousun "jarrutuksesta" huolimatta huhtikuun aikana tuntuvasti aiheuttaen indeksin nousun 128.9 pisteestä maaliskuun lopulla 129.7 pisteeseen huhtikuun lopulla.

Tämän tiedotuksen yhteydessä virallinen tilastotoimisto (DBS) selitti, että huhtikuun aikana tapahtunut kulutustavarain hintaindeksin kohoaminen 8 pisteellä, mikä edustaa prosentuaalisesti 0.6 prosentin hintojen yleisnousua, on verrattavissa viiden viimeksi kuluneen vuoden huhtikuun hintojen keskinkertaiseen nousuun.

Tärkeimpien kulutustavarain miltei kaikki hintaindeksit kohosivat huhtikuun aikana. Suurinta nousua tapahtui ruokatavarain ja asuntojen hinnoissa. Hammaslääkärien ja muiden lääkärien kohonneet maksut aiheuttivat 1.2 prosenttisen hinnannousun terveydenhoidon alalla.

Kaikki seikat huomioiden huhtikuun indeksi oli 4.1 pistettä korkeampi kuin vuosi sitten vastaavana aikana, vihjaten se vähittäiskaupan hintojen noususuunnan pehmenemiseen. Vuosittaisen laskun mukaan viimeksikuluneen 6 kuukauden aikana on tapahtunut 4.5—5-prosenttinen hintojen nousu.

Huhtikuun 0.6-prosenttinen nousu vastaa viisivuotista keskitasoa mainitun kuukauden kohdalta. Toisaalta on kuitenkin selitetty, että se oli vain puoli viime vuoden huhtikuun nousun määrästä. Huhtikuussa 1969 nousivat hinnat 1.1 prosenttisesti.

Indeksin perustana on 100 vuoden 1961 hinnoissa. Huhtikuun indeksin oltua 129.7 pistettä, se tarkoittaa pyörein luvuin puhuen sitä, että tavarat ja palvelut mitkä v. 1961 maksoivat $10.00, maksoivat huhtikuun lopulla $12.97. Vastaavat luvut olivat maaliskuussa $12.89 ja vuosi sitten huhtikuussa $12.46.

Augustassa annettu ampumismääräys

Augusta, Kalif. — Maanantaina puhjenneiden rotulevottomuuksien johdosta tänne tiistaina siirretyille kansalliskaartilaisille ilmoitetaan annetun määräys ampua jos näkevät sen tarpeelliseksi uudistuvien rotulevottomuuksien ehkäisemiseksi.

Neekerit alkoivat liikehtiä Augustassa sen jälkeen kun 16-vuotias vankilassa ollut neekeripoika Charles Oatman, oli piesty kuoliaaksi vankilassa. Sheriffin virastosta väitettiin, että "toiset vangit olivat piesseet kyseisen nuorukaisen". Neekerit puolestaan sanovat saneensa tietoja, joiden mukaan nuorukainen kuoli poliisien pieksemänä.

Maanantaina alkaneet mellakat ovat vaatineet kuuden neekerin hengen ja yli 60 henkilön ilmoitetaan haavoittuneen taisteluissa. Ihmisiä ilmoitetaan vangitun joukoittain ja omaisuusvahinkojen määrästä ei ole vielä tietoa.

UPSEERILTA AMPUMISMÄÄRÄYS — SENAATTORI

Washington. — Senaattori Stephen Young (D-Ohio) sanoi maanantaina, että kansalliskaartin eräs upseeri antoi viikko sitten maanantaina ampumismääräyksen Kent State yliopistoalueella, missä ammuttiin kuoliaaksi neljä opiskelijaa, mukaanlukien kaksi tyttöä, ja haavoitettiin yhdeksää muuta henkilöä.

Senaattori Young sanoi senaatissa pitämänsä puheen yhteydessä: "Komennuksen mukaan toimineita kansalliskaartilaisia ei voida syyttää miestaposta."

Hän sanoi opiskelijain kertoneen nähneensä, miten kansalliskaartin eräs luutnantti antoi miehilleen ampumismääräyksen. Hän sanoi, että toistaiseksi tunnistamatonta luutnanttia vastaan pitäisi nostaa ampumismääräyksen antamisen johdosta murhasyytös.

Ohion kansalliskaartin apulaisadjutantti prikaatikenraali Robert Canterbury, jonka komennuksessa k.o. kaartilaiset olivat Kent State yliopistolla, sanoi viikko sitten tiistaina, että kukaan hänen upseereistaan ei antanut ampumismääräystä, ja että yksikään upseeri ei ampunut laukaustakaan.)

(Life-julkaisun viimeksi-ilmestyneessä numerossa on kuitenkin Kentin yliopiston erään opiskelijan "ikuistuttama" kuva ampumiskohtauksesta. Siinä on kivääreineen noin 30 sotilasta joista toinen puoli ampuma-asennossa. Kiväärimiesten rinnalla on yksi mies tähtäämässä pistoolilla — ja vain kaartilaisten upseereilla on pistoolit. Kuvassa määritellään myös se mies, joka antoi "ampukaa" komennuksen sekä eräs siviilipukuinen mies, jota sanotaan "kansalliskaartin kenraaliksi".)

Mr. Young kertoi senaatissa pitämänsä puheen yhteydessä kuinka Kentin yliopiston opiskelijat olivat nähneet erään upseerin nostaneen kätensä ylös päänsä yläpuolelle ja tempaisseen sen terävästi alas, seisoessaan kivääreillään opiskelijoita tähdänneiden kaartilaisten edessä.

Eräs Kent Staten opiskelija sanoi tiistaina San Franciscossa kuulleensa kun kaartilaisten yksi upseeri antoi ampukaa komennuksen ennen kuin neljä opiskelijaa tuli murhatuksi. "Minä kuulin upseerin antavan ampumismääräyksen. Hän sanoi "ampukaa' ja sitten näin hänen vetävän pistoolinsa ja ampuvan itsekin opiskelijoita", sanoi tämä henkilö.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1028
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Walter Reutherin kuolemasta

Lentotapaturmasta johtunut Walter Reutherin ennenaikainen kuolema oli menetys Yhdysvaltain koko työväenluokalle ja ennenkaikkea hänen johtamansa autotyöläisten union (UAW:n) jäsenille, joiden edessä on ensi syksynä kaiken todennäköisyyden mukaan erittäin kireät palkka- ja työehtoneuvottelut.

Ennenaikainen kuolemantapaus jättää aina keskeneräistä tehtävää ja työtä. Näin tapahtui laajassa mittakaavassa 62-vuotiaan autotyöläisten johtajan mr Reutherin kohdalta. Sanotaan oikeutetusti, että "sota ei kaipaa yhtä miestä", sillä "historiaa tekevät" loppujen lopuksi suuret joukot ja kansakunnat, eivätkä kuninkaat ja muut yksilöt. Mutta tämä tosiasia ei kiellä, eikä voi kieltää, johtavissa asemissa kulloinkin olevien yksilöiden, miesten ja naisten työn ja toiminnan merkitystä. Vaikka sanottaisiin, että Walter Reutherin filosofiassa ja käytännön ohjelmassa oli esim. sosialististen tavoitteiden kannalta toivomisen varaa, niin siitäkin huolimatta on tunnustettava, että hän oli enemmän kuin päätänsä yläpuolella sellaisia oikeistolaisunionisteja kuin AFL-CIO:n presidentti George Meany ja kumppanit. Kun mr. Meany oli valmiina palvelemaan milloin demokraattien ja tällöin republikaanien muodostaman USA:n monopoleja edustavan hallituksen sisä- ja ulkopolitiikkaa aina Vietnamin sotaohjelmaan asti, Walter Reuther halusi seurata itsenäistä työväenohjelmaa korostaen, että taloudellisten vaatimustensa ja voittojensa tueksi tulee ammattiyhdistysväen kiinnittää huomiota myös yhteiskunnalliseen toimintaan, sosiaaliseen lainlaadintaan, rauhanasian puolustamiseen jne. Tältä pohjalta katsoen on ymmärrettävissä se suuri kansanomaisuus ja laaja joukkokannatus, mitä Walter Reuther nautti oman unionsa jäsenten ja oman maansa ammattiyhdistysväen keskuudessa, sekä järjestyneen työväenliikkeen piireissä myös kansainvälisesti.

Nykyaikaisten suurmonopolien palveluksessa olevien työläisten unioiden edessä on palkka- ja työehtoneuvotteluissa todella monisäkeiset ja suuret valmistelutyöt. On saatava realinen yhteenveto siitä mitä jäsenet haluavat ja ensisijaisesti kulloinkin vaativat ja laadittava sillä perusteella yleisohjelma.

Juuri tällaista monipuolista ohjelmaa on Walter Reutherin johdolla valmisteltu viimeksikuluneitten kuukausien aikana. Hänen piti olla keskeisenä henkilönä tulevana syksynä alkavissa neuvotteluissa missä autoyhtiöiden tiedetään toisten monopolien tukemana omaksuneen kovanaamaisen "ei tipu paljoakaan" ohjelman. Monen asiantuntijan mielestä autoteollisuuteen nyt järjestämät pakkolomautukset ovat jo tahallisesti esitettyjä ennakkovaroituksia näiden upporikkaiden yhtiöiden kovan käden ohjelmasta tulevissa neuvotteluissa.

Selvää on, että Walter Reutheria olisi taitoineen, kykyineen ja kokemuksineen tarvittu tulevissa neuvotteluissa. Hänen kuolemansa oli tältä pohjalta katsoen erittäin suuri menetys autotyöläisille.

Selvää on, että Walter Reutherin paikka täytetään, toivottavasti hyvin. Mutta helppoa se ei nykytilanteessa ole.

Naiset ovat oikeassa

Huolimatta siitä mitä mahdollisia kauneusvirheitä parlamentaarisen toiminnan kannalta aborttioikeuksien laajentamista vaativat canadalaisnaiset tekivät sitoessaan itsensä kettingeillä alahuoneen parvekkeen istuimiin ja järjestäessään sieltä viitisentoista minuuttia kestäneen mielenosoituksen vaatimuksiensa tunnetuksi tekemiseksi, tosiasia on, että nämä nuoret naiset olivat, ja ovat ehdottomasti oikeassa. Hallituksella ja valtiovallalla yleensä ei ole todellakaan mitään sananvaltaa siitä, milloin naisen haluaa lapsen saada ja milloin ei. Mitä pikemmin tämä tosiasia tunnustetaan sitä parempi se on koko kansakunnalle.

Totta tietenkin on, että viime vuonna hyväksytty rikoslain uudistus on huomattava parannus entisestä. Se myöntää Canadan naisille aborttioikeudet rajoitetussa määrässä. Nainen voi nyt saada laillisen abortin, jos ja kun jonkun sairaalan lääkärikomitea suosittelee ko. naisen terveyden kannalta sikiön lähdettämistä.

Tässä yhteydessä on selitetty, että "terveys" voi olla tässä tapauksessa joko fyysistä tai henkistä laatua. Mutta kaikki riippuu vieläkin erikoisten komiteoiden mielentilasta ja tulkinnasta. Jos lääkärikomitea sanoo, että raskaana olevan naisen terveys "ei ole vaarassa", silloin hän ei saa laillista aborttia. Ja pelko kielteisen lausunnon saamista ajaa vieläkin suuren määrän tuhansia naisia takakujien puoskarien turviin, mistä johtuu, kuten Ottawassa mielenosoituksella olleet nuoret naiset selittivät, että ehkä 1,000—2,000 naista kuolee vuosittain laittoman abortin uhrina ja kymmeniä tuhansia muita joutuu jälkeenpäin turvautumaan sairaalahoitoon.

Tämä on ilmeisesti kestämätön ja tuomittava tilanne. Jos valtiolla ei ole oikeutta tunkeutua makuuhuoneisiin, kuten pääministeri Pierre Trudeau eräässä toisessa yhteydessä aivan oikein sanoi, niin silloin ei hallituksella ole myös mitään oikeutta sanoa naisille, mitä he "vahingossa" tulleen raskaustapauksen yhteydessä tekevät tai tekemättä jättävät.

Mitä taas tulee vt. pääministeri Mitchell Sharpin (ja muiden ministerien) naisille esittämiin nuhdesaarnoihin "epäparlamentaarisista käyttäytymistavoista" ja niistä muka johtuvista naisten asian "taaksepäin menosta", niin se oli mielestämme kokonaan aiheeton. Jos pääministeri Trudeau, terveysministeri John Munro tai oikeusministeri John Turner olisivat suvainneet järjestää kohtauksen näiden naisten kanssa ja kuunnella säädyllisesti heidän ehdotuksiaan, niin maanantaista mielenosoitusta ei olisi ehkä yritettykään järjestää.

Mutta kun heille käännettiin epäkohteliaasti ja mielenosoituksellisesti ministerien selät, niin naiset eivät ilmeisestikään nähneet muuta mahdollisuutta kuin esiintyä siten, että he saavat kuuronkin hallituksen huomion puoleensa!

Naisten oikeutetun protestin heikkoutena on se, että he käsittelivät asiaansa yksinomaan "naisten asiana" ja jossakin määrin "miehiä vastaan" katsantokannan perusteella. Tosiasia tietenkin on, että kysymys on yhteiskunnallisista olosuhteista, joita ei voida korjata "naisten kapinan", vaan työväenliikkeen johdolla, siis työtätekevien naisten ja miesten yhteisellä toiminnalla.

Marsalkka Vasili Kazakov:

Tykistö "Berliinin suunnalla" 1945

Vasili Kazakov liittyi neuvostoarmeijaan sen perustamispäivänä. Vuonna 1917 Kazakov keisarillisen armeijan 180. jalkaväkirykmentin rivimiehenä saapui vaikeasti haavoittuneena Pietariin, jossa hän oli syntynyt, elänyt ja ollut töissä tehtaalla. Lokakuun 28. päivänä 1917 hänen asuntonsa oveen kolkutettiin ja joku tiedusteli:

— Onko täällä sotilaita?

— On, Kazakov vastasi ja avasi oven. Hänen edessään seisoi varsin kirjavasti vaatettuja miehiä, joilla kaikilla oli kuitenkin samanlaiset punaiset nauhat käsivarsissa.

Näin Kazakovista tuli Suuren Lokakuun sotilas. Hän yleni tavallisesta puna-armeijalaisesta tykistömarsalkaksi. Nuorena upseerina hän komensi 1. Moskovan proletaaridivisioonan tykistörykmenttiä ja kohosi sitten saman divisioonan tykistökomentajaksi. Kun suuri isänmaallinen sota alkoi, Kazakov oli 7. moottoroidun armeijakunnan tykistökomentaja.

Sodan aikana Kazakov komensi 16. armeijan — Brjanskin, Donin, Keskusrintaman ja Valko-Venäjän rintaman — tykistöä ja osallistui Moskovan, Stalingradin ja Kurskin kaaren taisteluihin, Valko-Venäjän, Puolan ja Berliinin operaatioihin.

Edesmenneen marsalkka Kazakovin arkistoista olemme löytäneet muistiinpanoja Berliinin operaatiosta.

"Berliinin suunta", "Berliiniin" ja "Berliinin operaatio" olivat sanoja ja käsitteitä, jotka olivat jo vakavasti kotiutuneet jokapäiväiseen puheeseemme ja mikä tärkeintä, myös tietoisuuteemme. 1. Valko-Venäjän rintaman joukot oli suunnattu Berliiniä kohti. Ukrainan rintama ja 2. Valko-Venäjän rintama ratkaisivat vastaavia tehtäviä.

Kaikissa saksalaisten itsensä valmistamissa tienviitoissa oli saksalaisella tunnontarkkuudella selkeästi kirjoitettu asutuskeskusten nimet ja niiden etäisyydet Berliinistä. Paradoksaalista kylläkin, mutta nämä tienviitat kutsuivat meitä eteenpäin. Kun sotilaamme näkivät kilven "Berliiniin 60 km" tai "Berliiniin 48 km", he iloitsivat aavistellen pikaista voittoa.

Tavallisesti vihollisen puolustusta arvioidaan sen mukaan, miten syvä se on ja miten paljon joukkoja ja taistelukalustoa siellä toimii. Berliini ei ollut vain puolustuslinnoitus, se oli Saksan valtakunnan pääkaupunki. Sen tuho merkitsi fasistivallan loppua. Se oli otettava lukuun arvioitaessa vihollisen puolustuksen luonnetta.

Edessämme oli miljoona-armeija, jolla oli 10,400 tykkiä, 1,500 hyökkäysvaunua ja rynnäkkötykkiä, 3,300 lentokonetta. Kaikki tämä oli sijoitettu syvälle porrastetun puolustuksen asemiin linnoitetulle seudulle, jolla oli runsaasti jokia, puroja, kanavia, järviä, kukkuloita, metsiä, suuria asutuskeskuksia, tehtaita ja tiilirakennelmia, jotka olivat siihen aikaan soveltuvat puolustustarkoituksiin.

Kuinka sitten toimi venäläinen tykistö? Sen taistelutoimia edelsi huolellinen tiedustelu. 1. Valko-Venäjän rintaman lohkolla oli 7,000 havaintoasemaa, 16 erillistä tiedustelupatteria, kaksi erillistä tiedustelulentorykmenttiä ja kaksi patteristoa havaintoaerostaatteja. Kaikki nämä voimat huolehtivat tykistön tiedustelutehtävistä. Tiedustelukoneet suorittivat 248 lentoa ja havaitsivat sekä valokuvasivat maaleja.

Tiedustelun avulla havaittiin tuhansia maaleja, muun muassa 185 tykistö- ja kranaatinheitinpatteria.

Vihollisen murskaamiseen tarvittiin tehokasta kalustoa, joka pystyi paitsi murtamaan sen puolustuksen, myös takaamaan sellaiset iskut, että jalkaväki-, moottoroidut ja panssariyksiköt saattoivat hyökätä mahdollisimman nopeasti ja mahdollisimman pienin tappioin.

Rintaman komentajan, marsalkka Zhukovin päätöksen mukaisesti oli vahvistettava ensi sijassa niitä armeijoita, jotka toimivat pääsuunnalla. Siinä olikin tykistölle suuri ja vaikea työ. Olihan sijoitettava toiseen paikkaan 90 tykistö- ja kranaatinheitinrykmenttiä, joilla oli 2,000 tykkiä, kranaatinheitintä ja "Katjusha"-laitetta sekä yli 10,000 autoa ja traktoria. Siinä vaadittiin selviä suunnitelmia ja täydellistä yhteisymmärrystä muiden aselajien esikuntien välillä, jotka niin ikään ryhmittivät uudelleen voimiaan. Lisäksi saimme ylipäällikön päämajan toimeksiannosta rautateitse 40 tykistö- ja kranaatinheitinrykmenttiä. Nekin oli otettava vastaan ja lähetettävä taistelupaikalleen.

Operaatio valmistettiin tiukasti salassa ja joukkojen keskitys tapahtui huolellisen naamioinnin turvin. Ja todellakaan yksikään vihollistiedustelija ei huolellisesti tarkkailemallakaan voinut havaita, että heinäpaalien ja tukkikuormien alla eteni rintamaa kohti itse asiassa pelottavia tykkejä.

Operaation alkaessa rintamallamme oli jo voimakas tykistöryhmittymä. Siihen kuului noin 20,000 tykkiä ja kranaatinheitintä, kaikkia kalipereja. Joukossa oli noin 1,500 kenttäreaktiotykkiä eli "Katjushojen" lähetystelinettä.

Tykistömme tiheys oli vihollisen puolustuslohkoilla, joilla läpimurto aiottiin suorittaa, jopa 300 tykkiä ja kranaatinheitintä yhtä rintamakilometriä kohden.

Berliinin operaatioon havaintopisteeni oli varustettu niin laajalla yhteysverkolla, ettei meillä aikaisemmin ollut ollut sellaista. Minulla oli mahdollisuus päästä suoraan yhteyteen kaikkien armeijoiden tykistöjen komentajiin, kolmen läpimurtoon tarkoitetun tykistöarmeijakunnan komentajien ja tykistödivisioonien komentajien kanssa.

Huhtikuun 16. päivänä klo 5 aamulla Moskovan aikaa täydellisessä pimeydessä valtavan tykki- ja kranaatinheitinpaljouden mahtava yhteislaukaus tiedotti tykistövalmistelun alkaneen. Näky oli todella ilotulitusmainen. Kymmeniä tuhansia leimahduksia tuliasemien alueilla laajalla rintamalla ja räjähdysten loimua vihollisleirissä. Erityisen voimakkaan vaikutuksen tekivät "Katjushiemme" yhteislaukaukset.

Kokeneita tykkimiehiäkin hämmästytti tämä loimotus, joka yöllä näytti vielä kaameammalta kuin päivällä.

Klo 5.25 suuritehoisten valonheitinten säteet lävistivät yön pimeyden. Tästä merkistä syttyivät kaikkialla samanaikaisesti vihollispuolelle suunnatut valonheittimet. Paikka oli hyökkäävien neuvostojoukkojen edessä kirkkaaksi valaistu kuin päivällä, mikä varmasti helpotti meidän yksikköjemme toimintaa ja sokaisi vihollisen.

Rynnäkkö alkoi kaikkialla yhtaikaa ja onnistui melko hyvin. Tykistö toimi suunnitelmien mukaan suojellen jalkaväen ja tankkien liikkeitä ja siirtyen tulivallista johdonmukaiseen tulikeskitykseen. Suurten tukipisteiden painostamiseksi käytettiin runsaasti järeän tykistön keskitettyä tulta (kolmesta viiteen tykistöprikaatiin), mikä auttoi mainiosti jalkaväkeämme ja tankkejamme valtaamaan ne.

Ensimmäisenä päivänä tykistön osuva tuli tuhosi miltei 2,000 maalia ja lisäksi elävää voimaa ynnä kilometrikaupalla juoksuhautoja ja satoja varustuksia.

Seelowin kukkuloiden aluetta puolustivat kolme reservistä tuotua moottoroitua ja yksi laskuvarjodivisioona. Mutta nämä tuoreetkaan voimat eivät voineet pitää asemiaan vahvoista linnoituksista huolimatta. Tykistön ja ilmavoimien tehokkaiden iskujen jälkeen neuvostojoukot huhtikuun 18. päivän aamuun mennessä olivat vallanneet Seelowin kukkulat. Näin ylitettiin tärkeä raja Berliiniin johtavalla tiellä.

Vihollinen toi jatkuvasti tuleen reservejään, ja me jouduimme kirjaimellisesti jyrsimään vihollisen puolustuksen rikki koko Berliiniin johtavalla tiellä. Tykistöllä oli vaikea tehtävä. Sen oli johdonmukaisin iskuin saksalaisten puolustuksen ja vastarintasolmujen välisille rajoille murrettava tie panssareillemme ja jalkaväellemme, tuhottava vihollisen tykistö ja elävä voima, torjuttava sen lukuisat vastahyökkäykset ja vahvistettava asemamme vallatuilla rajoilla.

Taistelujen alkaessa itse Berliinissä laadimme toimintaohjeet tykistön toiminnalle suurkaupungin puitteissa. Tykistö ei voinut näissä oloissa välittömästi tukea

(Jatkuu 3 sivulla)

TEL AVIVIN HAUKAT ALKAVAT HERMOSTUA

24—2 Tel Avivin haukat alkavat

Israel on nostanut suuren hälyn ja väittää neuvostoliittolaisten lentäjien osallistuvan taistelutoimiin Egyptin puolella lähi-idässä. Väitteessä ei kuitenkaan esitetä mitään todisteita siitä, että neuvostoliittolaiset lentäjät olisivat olleet nimenomaan taistelukosketuksessa israelilaisten kanssa. Kierosti laadittu ja länsimaisten uutistoimistojen sensaatiomaisesti tarjoama lausunto antaa kuvan, ikäänkuin NL olisi jo mukana taisteluissa. Asiahan on aivan eri, jos kysymyksessä ovat lentäjät, jotka kouluttavat egyptiläisiä käyttämään kalustoa, kuten eräät tarkkailijat päättelevät.

Neuvostoliiton taholta ei ole milloinkaan salattu, että se antaa apuaan arabikansoille, jotka taistelevat israelilaisia miehittäjiä vastaan. Erityisen voimakkaaksi tuli arabien tarve silloin kun israelilaiset suuntasivat terroripommituksensa syvälle Yhdistyneen arabitasavallan alueelle ja tuhosivat siviilikohteita kuten suuren tehtaan sekä koulun pommittaminen osoittivat.

Tässä lieneekin asian ydin. Egyptiläiset ovat pystyneet entistä tehokkaammin puolustamaan aluettaan israelilaisten barbaarisia lentoja vastaana. Tel Avivin haukat pitävät tätä kuitenkin "tasapainon järkkymisenä", koska Moshe Dayanin ja muiden aggressiopolitiikan kannattajien teorian mukaan Israelin turvallisuus vaatii syvälle arabimaiden alueelle tapahtuvia pommituksia, jotka "erehdyksessä" kohdistuvat siviilikohteita vastaan. Nostamallaan hälinällä Tel Aviv koettaa osittain myös selittää viime aikoina kokemiaan sotilaallisia vastoinkäymisiä.

Tärkeä — ehkä tärkein syy on ilmeisesti kuitenkin Yhdysvaltojen apu, jota Israel tarvitsee kipeästi. Israelissa vieraili äsken Yhdysvaltain ulkoministerin lähi-idän apulainen Josef Sisco, jonka kanssa neuvotellessaan Israelin johtajat vaativat suurta dollariluottoa sekä lentokoneita. "Tasapainon järkkymisestä" puhuminen on tarkoitettu osoittamaan Yhdysvalloille, että sen ei enää sovi viivytellä uuden sotakaluston toimittamisessa.

Tel Avivin haukoille vähitellen epätoivoiseksi muodostunut tilanne ja maailman yleisen mielipiteen kääntyminen Israelin anastuspolitiikkaa vastaan on saattanut myös herättää halun yrittää provosoida suurvaltojen välillä yhteenotto lähi-idässä. Pääministeri Golda Meirin uhkailut Neuvostoliiton suuntaan ovat vakava enne tällaisesta asen-

(Jatkuu sivulla 4)

Juhlakokous Kremlissä:

NELJÄNNESVUOSISATA ON KULUNUT FASISTISEN SAKSAN LYÖMISESTÄ

Moskova. — Voiton lipun — Neuvostokansan pyhäinjäännöksen — toivat perjantaina (toukok. 8 pnä) Kremlin kongressipalatsin saliin Berliinin valtauksen sankarin Konstantin Samsonov, Meliton Kantarija ja Mihail Jegorov. Toukokuussa 1945 he nostivat tämän lipun Berliinin valtiopäivätalon katolle.

Kremlin kongressipalatsissa oli fasistisesta Saksasta saavutetun voiton kunniaksi järjestetty 25-vuotiskokous. Salin täyttäneen 6,000-päisen yleisön joukossa oli runsaasti toisen maailmansodan veteraaneja.

Kokouksen osanottajat kunnioittivat hetken hiljaisuudella kaatuneiden muistoa.

Kokouksen puhemiehistössä olivat Leonid Brezhnev, Aleksei Kosygin, Nikolai Podgornyi ja muita kommunistisen puolueen sekä neuvostohallituksen johtajia sosialististen maiden sotilasvaltuuskuntia, sotaveteraaneja Ranskasta, Italiasta ja muista maista.

Juhlaesitelmän piti Neuvostoliiton puolustusministeri Andrei Gretshko.

Muistamme hyvin toista maailmansotaa edeltäneet tapahtumat emmekä voi hetkeksikään ummistaa silmiämme sellaisilta viimeaikaisilta huolestuttavilta tapahtumilta kuin on amerikkalaisten hyökkäyksen laajeneminen Kaakkois-Aasiassa, sotatoimien uudelleen alkaminen, tosiasiallisesti julistamattomaan sotaan siirtyminen lähi-idässä ja Pohjois-Atlantin liiton voimien aktivoituminen sosialistisen maailman länsirajoilla, sanoi marsalkka Gretshko. Emme voi ummistaa silmiämme kaikilta niiltä tosiasioilta, jotka osoittavat imperialismin aggressiivisuuden lisääntymistä.

Isänmaan ja kansainvälisen sosialismin edut velvoittavat meitä tekemään vakavia johtopäätöksiä myös kauko-idän sotilaspoliittisen tilanteen muuttumisen johdosta. Me ryhdymme nyt ja vastaisuudessa kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotta puolustuksemme niin lännessä kuin idässäkin olisi luja ja murtumaton.

Marsalkka Gretshko totesi, että tilanne Euroopassa on yhä jännittynyt ja epävarma. Länsi-Saksasta kuuluu usein revanshistisia ääniä kansainvälisen jännityksen lieventämistä vastaan.

Länsi-Saksan politiikka ei ole vielä läheskään vapautunut menneisyyden painolastista, rauhalle vihamielisistä opeista ja käsityksistä.

Gromykon kirje U Thantille:

Neuvostoliitto ehdottaa päätöslauselmaa maailman rauhan lujittamiseksi

Moskova. — Neuvostoliitto ehdottaa YK:n 25. yleiskokouksessa hyväksyttäväksi päätöksen kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseen tähtäävistä toimenpiteistä.

Ulkoministeri Andrei Gromykon viikonlopulla julkaistussa YK:n pääsihteeri U Thantille osoittamassa kirjeessä todetaan, että tämän päätöksen neuvostohallituksen mielestä käsittää ainakin seuraavat asiat:

Vieraiden alueiden valloittamisen kieltäminen YK:n peruskirjan vastaisena ja joukkojen poistaminen tällaisilta alueilta, joukkojen poistamista valloitetuilta alueilta koskevan turvallisuusneuvoston päätöksen noudattaminen, turvallisuusneuvoston tehokkuuden ja osuuden lisääminen elimenä, jolla on pääasiallinen vastuu kansainvälisen rauhan ylläpitäjänä, rauhanomaisen rinnakkaiselon periaatteiden noudattaminen valtioiden välisissä suhteissa, yleisen ja täydellisen aseistariisunnan aikaansaaminen ja toimenpiteet osittaisen aseistariisunnan toteuttamiseksi, alueellisten turvallisuusjärjestelmien luominen, kaikkien vielä siirtomaavallan alla olevien kansojen vapaustaistelun tukahduttamiseen tähtäävien toimenpiteiden lopettaminen ja riippumattomuuden myöntäminen kaikille näille kansoille, kansainvälisen turvallisuuden lujittaminen keinona, joka edistää kaikkien kansojen sosiaalis-taloudellista kehitystä ja ihmisen ympäristön ongelmien ratkaisemista.

Ulkoministeri Gromyko muistuttaa, että ottaessaan esille YK:n 24. yleiskokouksessa kysymyksen kansainvälisen turvallisuuden lujittamisesta neuvostohallitus piti lähtökohtana sitä, että on välttämätöntä ryhtyä aktiivisiin toimenpiteisiin YK:n keskeisimmän tehtävän, kansainvälisen rauhan ylläpitämisen toteuttamiseksi.

Kansainvälisen turvallisuuden lujittaminen on nyt erittäin ajankohtaista, koska maailman tilanne on yhä jännittynyt, ja jännityspesäkkeitä syntyy milloin yhdessä, milloin toisessa maailmankolkassa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Ernest Mäki, Hearst, Ont. täyttää maanantaina, toukokuun 18 pnä 64 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Hallituksen tarkoituksellista "kuuroutta" voidaan helposti verrata USA:n presidentti Richard Nixonin käyttäytymiseen viime marraskuussa, jolloin 250,000 amerikkalaista oli Washingtonissa mielenosoituksella vaatimassa Vietnamin sodan lopettamista. Ylimielisesti esiintynyt presidentti Nixon sanoi silloin, että sellaiset mielenosoitukset eivät vaikuta lainkaan hänen hallituksensa edesottamisiin ja sitäpaitsi hän henkilökohtaisesti oli mielenosoituksen ajan seuraamassa mieluistaan televisio-ohjelmaa!

Presidentti Nixon joutui viime lauantaisen sotavastaisen mielenosoituksen yhteydessä syömään entiset sanansa ja esiintymään "ystävällisemmin" nuoria rauhan puolustajia kohtaan.

Toivottavasti pääministeri Trudeaun johtama hallitus "parantaa kuurousvikansa" niin, että Canadan naiset saavat heikonkin äänensä kuulluksi ilman toisia dramaattisia mielenosoituksia alahuoneen istuntosalissa.

PÄIVÄN PAKINA

SANAT JA TEOT

Sanasta miestä ja sarvesta härkää on vanha suomalainen sananparsi mikä ei lisäselostuksia kaipaa.

Mutta kun USAn presidentti Richard Nixon vakuutti perjantai-iltana miltei itkua pidätellen, että hänkin kannattaa kaiketi hautausmaan "rauhaa" sitten kun suurin osa vietnamilaisista ja kambodzhalaisista on lähetetty "paremmille metsästysmaille", niin lauantaisen Washingtonin mielenosoituksen yksi puhuja, chicagolainen pasifisti, David Dellinger sanoi:

"Ääni (pres. Nixonin), minkä eilen iltana kuulitte, oli suhdannepuhetta (mainospropagandaa), mutta käsistä tippuu veri."

Washingtonissa pidetyn jättiläismäisen mielenosoituksen yksi järjestäjä, Ronald Young sanoi puolestaan: "Richard Nixon painoi liipasinta (Kent State yliopistossa, missä murhattiin 4 opiskelijaa ja haavoitettiin yhdeksää muuta), kun hän aloitti invaasion Kambodzhaan, kun hän sanoi teitä tyhjäntoimittajiksi, ja kun hän lähetti (Kentiin) kansalliskaartilaisia ladattuine kivääreineen."

Toisin sanoen, amerikkalaiset nuorisojohtajat suhtautuvat suurin varauksin presidenttinsä puheisiin ja lupauksiin. Teot eivät vastaakaan puheita ja lupauksia, selittävät he.

Ja nämä "Epäilevät Tuomaat" näyttävät olevan oikeassa.

Joutuessaan kongressin edustajain kokouksessa kovan painostuksen kohteeksi Kambodzhaan järjestämänsä hyökkäyksen johdosta, presidentti Nixon lupasi viime viikolla, että amerikkalaiset joukot vedetään pois Kambodzhasta viimeistään kesäkuun loppuun mennessä (hän ei sanonut mitään Saigonin juntan joukkojen kotiuttamisesta), ja että amerikkalaisjoukot eivät mene noin 20 mailia syvemmälle Kambodzhan rajan yli.

Tosiasia tietenkin on, että Yhdysvaltain ja sen satelliittien asevoimilla ei ole mitään tekemistä Kambodzhassa — ei edes oikeutuksen verhoa ole sinne tehdyn hyökkäyksen verhona.

Mutta nähtäväksi jää, minkälaisia sanankäänteitä tulevat saamaan presidentti Nixonin edellämainitut "lupaukset".

Ilman muuta tiedetään, että Saigonin juntan asevoimat eivät tee, eivätkä pysty tekemään mitään ilman Washingtonin lupaa ja USAn asevoimien tukea.

Mutta kun Yhdysvaltain suuri asemahti valtaa vissejä alueita Kambodzhasta, niin Saigonin juntan miehet voivat ehkä pystyä joidenkin strategisten tukikohtien hallussapitoon. Ja meille voidaan hyvinkin sanoa, että Nixon "lupasi" tuottaa vain amerikkalaisjoukot pois.

Tähän viittaa jo se "hyökkäysraja", minkä yli mr. Nixonin mukaan Yhdysvaltain asevoimia ei lähetetä ilman kongressin antamia valtuuksia.

Viikon vaihteessa kerrottiin Saigonin juntan ja Yhdysvaltain laivaston aluksista muodostetun "laivaston" hyökkäyksestä Mekongjoen yläjuoksuun Kambodzhan pääkaupunkia, Phnom Penhia kohti.

Selvää on, että mikäli joen varrella sissejä oli, ne eivät antautuneet tällaista monia viikkoja valmistelun alla ollutta jokialusvoimaa vastaan, jonka tukena lensivät Yhdysvaltain ilmavoimien lentoarmada.

Ensimmäinen tavoite — suurek si Vietkong-sissien turvapaikaksi sanottu Neak Luong — miehitettiin asiallisesti puhuen taistelutta.

Ja tässä vaiheessa Saigonin juntan laivojen komentaja tiedoitti, että hän jatkaa laivoineen matkaansa noin 55 mailia Phnom Penhin toisella puolella olevaan Kompong Chamiin asti!

Ja kuten presidentti Nixon oli "luvannut", amerikkalaiset laivat jäivät kuin jäivätkin 35 kilometrin (noin 21 mailia) päähän Etelä-Vietnamin rajalta Kambodzhaan. Siinä tuli eteen se "raja", jonka yli presidentti Nixonin lupauksen mukaan ei amerikkalaisia lähetetä ilman kongressin lupaa.

Mutta kenen asialla toimivat Saigonin juntan alukset ja hyökkäysjoukot?

Tehtaiden omistajat eivät suorita laitostensa lattiain lakaisua. Kartanoiden ja muiden suurtilojen omistajat eivät levitä itse sontaa pelloilleen. Sellaisen "halvan karkeistyön" tekoon palkataan työläisiä ja renkejä.

Tällaisella renkipojan asialla ovat myös Saigonin juntan sotilaat Kambodzhassa.

Ja kaiken lisäksi meille kerrotaan, että Nixonin lupaaman "rajan" yli meni kuitenkin Saigonin juntan alusten mukana amerikkalaisia "neuvonantajia", eli todellisia operaation johtajia.

Ei ole ihme, vaikka amerikkalaisnuoret ja muutkin ovat sitä mieltä, että presidentti Nixonin puheita ei voida ottaa täydestä.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

CANADAN JÄÄKIEKKOILUN TIE OLYMPIALAISIIN KULKEE MM-KISOJEN KAUTTA

Amsterdam. — Canadan jääkiekkoilun tie tuleviin olympialaisiin kulkee ensi vuonna pidettävien MM-kisojen kautta, selitti kansainvälisen jääkiekkoliiton presidentti John (Bunny) Ahearne keskiviikkona.

Canada vaarantaa Sapporossa, Japanissa, v. 1972 pidettäviin talviolympialaisten jääkiekko-otteluihin pääsyn, jos se ei lähetä hyväksyttävää amatöörijoukkueta Sveitsissä ensi vuonna pidettäviin jääkiekkoilun MM-kisoihin, missä Canadalle varataan paikka B-sarjassa.

Mr Ahearne lupasi puolestaan avustaa Canadan takaisin tuloa, mutta antoi seuraavanlaisen tilannekuvauksen. Jos Sapporossa, Japanissa pidettäviin talviolympialaisiin ilmoittautuu vähemmän kuin 16 jääkiekkojoukkuetta, silloin on Canadalla ehkä tilaisuus päästä olympialaisiin, vaikka ei palattaisikaan sitä ennen kansainvälisiin kilpailuihin. Mutta jos ilmoittautujia on 16, silloin Canada jää lehdille soittelemaan, ja sillä siisti, sanoi mr Ahearne.

Vuoden alussa, jolloin Canadan amatöörijääkiekkoilu joutui johtavien ammattijääkiekko-pomojen ja vissien poliitikkojen ohjattavaksi, Canadan amatöörijääkiekkoliitto vetäytyi pois MM-kisoista ja "Hockey Canada" ilmoitti, että Canadasta ei lähetetä olympialaisia lukuunottamatta jääkiekkojoukkuetta mihinkään kansainvälisiin kilpailuihin ellei joukkueeseemme saada liittää vähintään yhdeksää ammattilaispelaajaa.

Kansainvälisen olympialaiskomitean kokouksessa jäivät nykyiset amatöörisäännöt voimaan. Mitään ei liioin tehty alppihiihto-jääkiekko- ja koripalloliittojen erottamiseksi ammattilaissyistä, kuten KOK:n presidentti Avery Brundage on vaatinut.

Amatöörisääntöjä tutkitaan edelleen ja tätä asiaa käsitelleen komitean vielä julkaisemattomassa raportissa uskotaan esitettävän mm. sitä, että työssä oleville urheilijoille voitaisiin amatöörisääntöjä loukkaamatta maksaa korvaus menetetystä työajasta. Asian käsittelyä jatketaan kuitenkin myöhemmissä kokouksissa ja nykyiset amatöörisäännöt pysyvät voimassa ainakin vuoden 1972 olympialaisiin asti.

Somaliassa kansallistettu

Mogadishu, Somalia. — Somalian hallitus ilmoitti viime viikolla, että se on päättänyt kansallistaa heti kaikki maassa olevat ulkomaalaiset pankit ja öljy-yhtiöt.

Somalian vallankumousneuvoston puheenjohtaja kenraalimajuri Mohamed Said Barre sanoi, että hallituksen päätös astuu voimaan heti, ja että se koskee myös yhtä sähkövoimalaa ja yhtä sokeritehdasta. Hän lisäsi, että yhtiöille maksetaan asianmukaiset korvaukset.

Somalian kansallistamat ulkomaiset pankit ovat Banco di Roma, Banco di Napoli, National Grindlays Bank ja Bank of Port Said. Kansallistetut öljy-yhtiöt ovat Agip Petroleum ja Shell Caltex.

Somalia, jonka muodostavat Italian entinen Somalian siirtomaa ja Englannin entinen Somalinmaan protektoraatti, itsenäistyi heinäkuun 1 pnä 1960. Vallankumousneuvosto otti hallitusvallan käsiinsä viime vuoden lokakuussa pidätettyään kaikki entisen hallituksen jäsenet.

Seitsemänkerroksinen varastorakennus, jonka katolta Lee Harvey Oswaldin väitetään ampuneen presidentti John Kennedyn vuonna 1963, myytiin hiljattain huutokaupassa 650,000 dollarista. Talon osti tennesseeläinen liikemies, joka kokoaa Kennedyyn liittyviä muistoesineitä. Hänellä ei ollut aavistustakaan, mitä hän aikoo tehdä rakennuksella.

Tämä 933 paunan painoinen maansiirtokoneen rengas on tullut juuri ulos Valleyfieldissä, Quebecissa sijaitsevan kumitehtaan prässäyskoneesta. Renkaassa näkyvät kaktuksen piikkejä muistuttavat kumipiikit leikataan siitä irti ennen kuin se lähetetään tehtaasta ulos.

Tykistö "Berliinin suunnalla" 1945

(Jatkoa 2 sivulta)

jalkaväkeä ja panssareita siten kuin saksalaisten kenttäpuolustukseen hyökätessä. Ensimmäisen portaan yksiköissä muodostettiin erillisiä linnoitettuja rakennuksia ja katuja valtaamaan rynnäkköryhmiä, joihin kuului myös muutamia tykkejä ja kranaatinheittimiä.

Rynnäkköryhmät ja niihin kuuluva tykistö omaksuivat pian sopivan taistelutaktiikan suurkaupungin kortteleissa. Talo talolta, katu kadulta vallattiin rynnäköllä. Kuitenkin neuvostojoukot mursivat vihollisen kiivaan vastarinnan ja etenivät vääjäämättömästi kohti kaupungin keskustaa.

Vakavana esteenä hyökkäykselle oli Berliner—Spandauer—Schiffarts-kanava, jonka takaa alkoivat Berliinin keskustan korttelit. Pitkin sen rantoja kulki vihollisen voimakas puolustuslinja. Kanavan pohjoisrannan neuvostorykmentit ja -divisioonat saavuttivat huhtikuun 24. päivänä iltapäivällä. Kaikki sillat oli tuhottu ja tätä ensi silmäyksellä mitätöntä vesirajaa ei onnistuttu heti paikalla ylittämään. Divisioonien tykistö ampui miltei kokonaan suorasuuntauksella. Tarkk'ampujarykmenttien kranaatinheitinosasto valmistautui niin ikään rynnäkköön.

Kanavan ylitys rynnäköllä alkoi illalla voimakkaalla tykistövalmistelulla. Jalkaväkemme ylitti kanavan käyttäen hyväkseen kiireesti kokoonkyhättyjä lautatynnyri-, hirsi- ja muita sopivia lauttoja. Saksalaiset vastasivat kiivaalla konepistooli-, konekivääri- ja kranaatinheitintulella. Mutta neuvostotykistön tehokkaat ja tarkat iskut mykistivät saksalaisten tulipisteet yhden toisensa jälkeen. Tarkk'ampujaosastot valtasivat vastarannalta pienen sillanpääaseman. Sinne nousivat jalkaväen kanssa maihin myös tykistön osastot.

Taisteluissa valtiopäivätalosta ja Kroll-oopperasta, jotka olivat saksalaisten viimeiset linnoitukset pääkaupungin keskustassa, kunnostautuivat erityisesti 420. erillisen panssaritorjuntapatteriston sotilaat 20. tarkk'ampujadivisioonasta.

Vertaansa vailla olevaa miehuutta, rohkeutta ja kekseliäisyyttä osoittaen tämän ryhmän sotilaat huhtikuun 30. päivänä ja toukokuun 1. päivänä siirsivät tykkinsä Berliinin hallituskorttelin keskusaukiolle, Köningsplatzille, ja asettuen asemiin 150—200 m:n päähän antoivat poikkeuksellisen tehokasta tukea tarkk'ampujaosastoille niiden vallatessa valtiopäivätaloa rynnäköllä. Suoralla suuntauksella he tuhosivat tulipisteet ikkunoissa ja ampuma-aukoissa, vaiensivat saksalaisten ilmatorjuntatykistön Tiergartenissa ja valtiopäivätalon ympärillä.

Huhtikuun 30. päivänä klo 11 voimakkaan kymmenminuuttisen tykistöhyökkäyksen jälkeen alkoi valtiopäivätalon valtaus, johon tarkk'ampuja- ja panssariosastojen ohella osallistui yli puolet tällä lohkolla toimivien tykistöyksikköjen miehistöstä. Ensimmäinen rynnäkkö ei johtanut tuloksiin. Vihollinen piti puoliaan raivokkaasti.

Toisessa rynnäkössä neuvostojoukot tunkeutuivat rakennukseen eri puolilta. Toukokuun 1. päivän vastaisena yönä 1945 nostettiin punainen voitonlippu raunioituneen Berliinin ylle. Saksalaisvaruskunnan vastarinta lakkasi toukokuun 2. päivänä klo 15. Tuon ikimuistoisen päivän loppuun mennessä joukkomme olivat vallanneet täydellisesti Hitlerin Saksan pääkaupungin.

Yksikään tykistömme aikaisemmin rintamalla suorittamista operaatioista ei ollut niin iskuvoimainen ja murskaava kuin Berliinin operaatio. Tykistön osuutta ja merkitystä oli Berliinin taisteluissa vaikea yliarvioida. Yhdessä ilmavoimien kanssa tykistö antoi ratkaisevaa tuliapua jalkaväelle ja panssareille.

Muistiinmerkinnyt:
Jakov Feinschmidt.

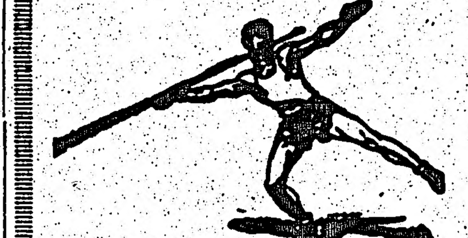

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

Yritys A.C. 64-vuotias

Viime kuun lopussa vietti seura taaskin tavanmukaista vuosijuhlaansa Don haalilla. Ohjelman esityksestä piti huolta Unto Penttinen ja kun ensin oli laulettu O' Canada, seuran nuorten ollessa näyttämöllä piti edellisen vuoden puheenjohtaja Kauko Paananen tervehdyspuheen. Sitten alkoikin ohjelma aivan erikoisella esityksellä, jonka nimi oli "puunhakkaajat". Sen esitti judojoukko, suorittaen ensin koko valmennusohjelmansa ja sitten erikoisnumeroita. Olikin elämys nähdä, mihin ihminen kovan harjoituksen kautta pystyy. Viimeisenä numerona he esittivät laudanpalojen murskaamista nyrkeillään. Ihmeellistä katsottavaa ja lopuksi oli suuri sementtitiili, jonka eräs heistä nyrkillään löi halki, parikin kertaa. Kaikki esittäjät olivat "mustan peltin", siis korkeimman arvon saaneita, seitsemän miestä ja joukossa kaksi naistakin. Esitys oli mielenkiintoinen. Kiitos käynnistä, judolaiset.

Niin pikku tytöt kuin pojatkin esittivät omat ohjelmansa, tytöjen ohjaaja Pat Hunnakko ja poikien R. Kivimäki. Laulua kitaran säestyksellä esitti John Mäki, ja toivommekin häneen toistenkin esittävän. Pat Hunnakko ja Ann Männistö esittivät onnistuneen pallovoimistelun ja kun vielä oli pidetty minuutin hiljaisuus seuran perustajan Karl Lehdon muistolle, annettiin A. Jalosen lahjoittama pokaali seuran parhaalle. Sen sai nyt Larry Hunnakko tällä kertaa. Vuosijuhla jättikin mieluisan vaikutuksen kaikkiin.

Viikkoa aikaisemmin piti seura vuosikokouksensa ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Unto Penttinen, sihteeriksi Pat Hunnakko ja Roy Thomson, sekä rahastonhoitajaksi Jim Havimäki. Kun tulevan kesän suurjuhlat taaskin vietetään Torontossa, valittiin uuteen johtokuntaan laajempi edustus. Siihen tulivat: Liz Kivimäki, Bob Minor, E. Männistö, Jean Saloranta, Ake Hunnakko, Stanley Penttinen ja Larry Hunnakko. Kun vielä oli valittava urheilukomitea, joka huolehtii ja laittaa myöskin urheilukentän asiat Palermossa kuntoon, olikin pääasiassa kokous kaikin puolin onnistunut. Urheilukomiteaan valittiin seuraavat: Unto Penttinen, Kauko Paananen, Ake Hunnakko, Albert Jalonen, Jim Havimäki, Roy Thomson ja Ricky Kivimäki.

Toivomuksena olikin, että kaikki niin seuran jäsenet kuin toisetkin paikkakuntalaiset henkilöt antaisivat apunsa tarvitessa.

Suurjuhla terveisin
Vaasan Jukka.

Sarnian posti lakkotilassa

Sarnia. — Yli 50 postinkantajaa lakkoutui Sarniassa keskiviikko aamuna ja asettivat lakkovahtilinjan postikonttorin ympärille.

Lakkoutuneet postinkantajat sanoivat olevansa laillisessa lakossa, sillä koska sovittelulautakunnan raportti julkaistiin toukok. 4 päivänä Ottawassa ja työläisillä on laillinen oikeus lakkoutua seitsemän päivää raportin antamisen jälkeen.

Postinkantajien kuudennen alueen union johtaja Charles Maguire sanoi kuitenkin Hamiltonissa, että hän yrittää saada Sarnian postinkantajat takaisin työhön siihen asti, kun postilakosta on suoritettu kansallinen äänestys.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Abitibi Paper-yhtiö sai $350.00 sakon kaupungin oikeudessa syyllistymisestä Superior-järven öljyllä saastutukseen. Yhtiö väitti sen johtuneen koneen voiteluöljyputken rikkoutumisesta, jota ei huomattu ajoissa.

Water Resources kommissionin edustaja Jack Marsh suoritti tarkastuksen syyskuun 23 p. 1969 ja huomasi yhtiön Thunder Bayn paperitehtaan edustalla öljyä. Lähempi tarkastus osoitti, että noin puolen neliömailin alue veden pinnasta oli öljyn peittämänä.

Tämän yleensä kovin pieneksi sanotun tuomion langetti tuomari H. C. Cunningham sillä perusteella, kun yhtiö lupasi estää saastutuksen jatkumisen.

Pahinta saastutusta tällä alueella sanotaan aiheuttavan Domtarin paperilaitos Nipigonin lahdella, Great Lakes Paperin laitokset Kaministiqua joella ja Dryden paperilaitokset Wabigoon järvellä, missä on todettu kalojen saaneen elohopeamyrkytyksen. Elohopeasaastetta kerrotaan nyt olevan Kenoran seudun turistialueen järvissä (Eaglenest, Ball, Indian, Grassy Narrows, Lount, Separation, Swan ja Tetu). Ammattikalastajilta loppuu siten työ ja muilta huvittelu luonnon helmassa.

Sen sijaan, että määrättäisiin yhtiöt puhdistamaan saastuttamansa vesistöt ja maksamaan aiheuttamansa vahingot sekä lopettamaan saastutukset, asioita katsellaan useimmiten sormien läpi sellaisena välttämättömänä pahana, mikä kuuluu itsestään kapitalistiseen järjestelmään.

* * *

Kaiku kuoron näyttelijät ovat harjoitelleet huvinäytelmää "Amorin narri" ja viime viikon vaihteessa päättivät, että se tullaan esittämään Thunder Bayn ja ympäristön suomalaisille perjantaina, kesäkuun 5 päivän iltana. Oviliput ovat jo painossa ja ennakkomyynti alkaa hyvin pian.

ATH.

Montreal sai kesäolympialaiset ja Denver, Colorado, talvikisat

(Jatkoa sivulta 1)

asiain toimittaminen olisi ollut vaikeampaa."

"Tämä päätös tehtiin", sanotaan Tassin lausunnossa, "logiikkaa ja tavallista älyä loukaten, sillä Moskovalla, joka anoi 21:iin olympialaisiinsa valmistauduttuessa kesäkisojen järjestämisoikeutta, oli selvät ja eittämättömät argumentit puolellaan urheilun, ekonomian ja politiikan kannalta katsoen."

Länsirannikon canadalaisten taholta on ilmaistu pettymystä siitä, kun Garibaldi ei saanutkaan talvikisojen järjestämistä. Itsestään selvänä asiana pidettiin sitä, että jos Montreal saa kesäkisat, silloin talvikisat menevät muualle. Nyt on kuitenkin huomioitava, että vuoden 1976 jälkeen tulevat seuraavat talvikisat menemään ilman muuta Eurooppaan. Se tarkoittaa, että Canada ei voi esittää uutta anomusta ennen kuin vasta 8 vuoden kuluttua.

Montreal anoi neljä vuotta sitten vuoden 1972 olympialaisten pito-oikeutta, mutta hävisi silloin Länsi-Saksan Mynchenille.

Kansainvälisen olympiakomitean tiistaista päätöstä pidetään taloudellisesti katsoen herran lahjana Montrealille ja koko Quebecin laahustavalle talouselämälle. Tämän päätöksen perusteella tulee tehtäväksi noin $500 miljoonan arvosta yleisiä töitä, jotka ovat välillisesti tai välittömästi yhteyksissä olympialaisten valmistamisen kanssa.

Suurin osa näistä rahoista tulee liittovaltiolta ja maakuntahallitukselta. Pormestari Drapeau arvioi, että noin $145 miljoonaa siitä lankeaa Montrealin maksettavaksi — eli $45 miljoonaa enemmän mitä hän arvioi (saamatta jääneiden) vuoden 1972 kisojen valmistelun tulevan maksamaan.

Olympialaiskylän lehdistökeskuksen ja stadium-laitteiden rakentamiseen arvioidaan menevän $120 miljoonaa.

Vuoden 1972 kisojen uskotaan maksavan Mynchenille $300 miljoonaa. Rooma menetti tappioina vuoden 1960 kisoista $50 miljoonaa ja Meksiko City $60 miljoonaa kaksi vuotta sitten.

Hyökkäys Kambodzhaan hyvin vakava käänne

Helsinki. — Viime päivien tapahtumat, Yhdysvaltain kylmäverinen hyökkäys Kambodzhaan merkitsevät jyrkkää laadullista muutosta kansainvälisessä kehityksessä ja tilanteen vakavaa huonontumista Kaakkois-Aasiassa ja koko maailmassa, sanoi Maailman Rauhanneuvoston pääsihteeri Romesh Chandra viime viikolla Helsingissä. Hän vetosi rauhanneuvoston nimissä yksityisiin ihmisiin ja järjestöihin maailmassa, jotta he viettäisivät toukokuun 19:ttä, Ho Chi-minhin 80-vuotissyntymäpäivää, kansainvälisenä Vietnamin, Kambodzhan ja Laosin solidaarisuuspäivänä.

Vietnamin solidaarisuuskampanjan, josta nyt on tullut koko Indokiinaa koskeva, päävaatimukset ovat USA:n joukkojen välitön ja ehdoton vetäminen Etelä-Vietnamista ja Kambodzhasta sekä Pohjois-Vietnamin ja Laosin pommitusten lopettaminen.

Chandra totesi, että presidentti Nixon on Kambodzhan päätöksellään ottanut harteilleen John Foster Dullesin viitan hieman muodinmukaistettuna. Nixon on räikeästi pettänyt kaikki vaalilupauksensa. Hän suunnitteli ns. vietnamisoinnin savuverhon suojissa yhdessä Pentagonin kenraalien kanssa interventiota USA:n kongressin tietämättä. Samaan aikaan aloitettiin lisäksi Pohjois-Vietnamin voimistuneet pommitukset.

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina nurkkauksessa)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin 923-3798
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

VALMISTAMME RUIS-, GRAHAM-, KAURA-, RANSKAN- ja DIEETTILEIPÄÄ
Juhla- ja arkipitkoja, tanskalaisia viinereitä, kakkuja y.m. leipomoalan tuotteita. Myös karjalan piirakoita, lihapiirakoita y.m.
Parkway Bakers
Puhelin 363-7676
290 Queen St. W., Toronto Ontario
Aukioloajat:
Maanantai-torstai .... 9—6
Perjantai 9—7.30 lauantai 9—5

Coffee Twist Bakery
108 Markham Road, Toronto, Ont.
Puhelin 261-5318
6190 Yonge St., Willowdale, Ont.
Puhelin 226-4691
TURKU BAKERY AND DELICATESSEN
Puh. 463-3331 — Kot. 291-8733
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
ESTO MEAT PRODUCTS
691 Mount Pleasant Road
Toronto 7, Ont. Puh. 483-1306
Valmistamme suomalaisia ruoka- ja kahvileipiä, liha- ja kalapiirakoita, kymmentä eri laatua täytekakkuja.
Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, silliä ja makeisia.
Omist. AKE SAARINEN

SUOMALAINEN SUUTARINLIIKE
Eagle Shoe Repair
Uusi osoite:
611 BROCK AVE. at BLOOR ST. TORONTO 172, ONTARIO
Puhelin 532-0815
Hyvä työ ja ensiluokkainen palvelu
Myös käsilaukkuja korjataan.
UUNO SORVALI, omistaja
(Leikkaa irti)
(14-21-28-4)

Nähkää ja kuulkaa
SHEVCHENKO ENSEMBLEn
Euroopan matkaa edeltävä
KONSERTTI
MASSEY HAALILLA
Lauantaina, toukokuun 30 pnä 1970
8.15 illalla
EUGENE DOLNY, *taidejohtaja*
NICK PELOWICH, *tanssijohtaja*
Morris Surinin kuoron ja orkesterin "Suite Canadienne" ensiesitys; intiaanien, eskimojen, ranskalais-canadalaisten ja ukrainalaisten kansantansseja; uusia kuoro- ja orkesterisovituksia.
Pääsyliput: $3.00 — $2.50 — $2.00 — $1.50
Saatavana: Ukrainska Knyha, 962 Bloor St. West ja 1162 Dundas St. West
Ukrainian Labour Temple, 300 Bathurst St.
EM 8-9144; Massey Hall esityspäivänä
14. 19. 26.

PELASTAVAA EVANKELIUMIA
Julistetaan jatkuvasti
SIION RUKOUSHUONEELLA
328 East Hastings Street
Vancouver, B.C.
Sunnuntaisin kello 7 ja lauantaisin kello 7.30 illalla
Sanan julistajana toimii vell. T. KOIVISTO
Tervetuloa etsimään pelastusta!

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Thunder Bay Ontario

TILATKAA
mansikan taimia, vadelmapensaita, parsaheinän-, raparperin- ja ruoholaukan taimia, viinimarja-, karviaismarja- ja kirsikkapensaita, hedelmä- ja varjopuita, sinisiä kuusia, pensaita, monivuotisia kukantaimia, "Old Man" ja Caragana aitapensaita.
HANSEN'S
Puhelin 345-7415
Riverside Drive
Thunder Bay Ontario
7. 14. 21. 28. 4.

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

Kauneimmat kevään
KUKKASET
hyvän tuttavamme
LAURI AHON
MUISTOLLE
LILY JA MATTI AHVONEN
JACK SAARAKKALA
NIILO RISTIKANGAS
ELSA JA JALMAR MIETTINEN

KOKOUSKUTSU
VAPAUS-KUSTANNUSYHTIÖN
OSAKKEENOMISTAJIEN
VUOSIKOKOUS
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Lauant., toukok. 30 pnä, klo 2 ip.
Kokoukselle esitetään liikkeen tili- ja toimintakertomus sekä toimitusten raportit, valitaan johtokunta ja käsitellään kaikki sääntömääräiset asiat.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
JOHTOKUNTA

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä
Huomioikaa useiden uudet hinnat
Anistipat .... 75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke .. 2.00 & 3.00
Astmapillerit 50-2.75
Astmapillerit, parempia ..50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa 5.00
Boorisalva 65c
Diana-tipat 1.59
Ekseema salvaa lapsille 1.50
Ekseema-salva 1 uns. 1.25
2 uns. 2.00
Eurooppalaiset kuumelasit .. 1.95
Eetteri valeriaan .... 75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapsellit 1.75
Hoffman-tipat .. 65c, 1.20 & 2.35
Hermolääke .... 1.75 & 3.00
Hotapulveria .. 12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva .... .85
Hermo- ja unipillerit 1.45 & 2.39
Hilsetautisalva 3.20
Jodisalva 1 uns. 85c, 2 uns. 1.50
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin .... pullo 3.20
Kolikkitipat .... 75c & 1.40
Kamferttisprii .... 65c & 1.20
Karin-erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. .3.75
Kalkkimaitopillerit 100-90c
200-1.75
Kalkkimaitopulverit .. ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.00
Lasten kuumelääke 2.49
Lyijyvesi 75c
Maksa- ja sappilääke 7.00
Männyntervaa .... .89
Mikstuura ...... 75c, 1.40 & 2.50
Mentolisprii .... 1.00 & 2.00
Mentholi- ja kamferttisalvaa 75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo .... 1.75 & 2.75
4711 Tosca yö- ja päivä-kasvokerma 1.45
Munuaispillerit, parhaat .. 1.49
Mustajuuri, 1 pauna 2.25
Pantavene "Pep..." kapsellit miehille .... 50—3.00, 100—5.75
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) ... tus. 1.20, 2 tus. 2.25
Päänsärkypillerit (voimakkaita) 100-1.89
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat 2.65
Riikabalsami .... 1.25 & 2.50
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit .... 24—2.00
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti 1.00 & 1.69
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke ..... 1.50 & 2.50
Rauta- ja maksakapselit 50-2.49
Salisylaatipillerit ..... pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns. ... 1.25
8 uns. ... 1.90 — 1 p. ... 2.90
Shampoo hilseelle 2.25
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen 1.69
Sydänvahvistustipat .. 85c & 1.60
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva 75c
Suolahappokapselit .... 50—1.75
100—3.00
Tullikukkasalva 65c
Tupakoimisen ehkäisy purukumi 1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak. 1.40
Umpitautipillerit 95c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit .... 1.25 & 2.98
Vatsalääke ruoansulatus häiriöille, pullo ... 1.75 & 2.25
Vatsahaavalääke pullo 3.25 & 6.00
Verenkiertolääke ..... pullo 2.98
Verenpuhdistuslääke 8 uns. 1.75
Vammuusesineitä, tus. 1.95
3 tus. 5.20. Paremmat tus. 3.75
POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
(Postimaksut Ont.) 1 pauna 35c, 3 p. 60c, 5 p. 80. Ynnä 5% Ontarion myyntivero.
Kari Pharmacy
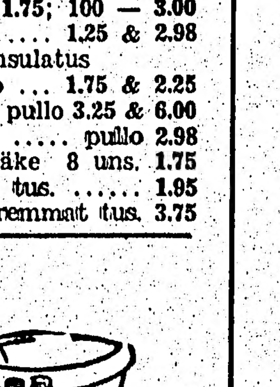
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset tällä viikolla keskiviikkona ja perjantaina kello 7.30 ip. Finnish-haalilla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

Hetimiten ammattitaitoinen räätäli tai ompelija miesten vaatteille. Työetuihin kuuluu vakuutukset ym.

Lähemmin:

J. T. PAQUETTE & SONS LTD.

84 Durham St. S.

Puh. 675-6641

(12—14)

KIINTEIMISTÖÄ MYYTÄVÄNÄ

444 Regina Ave., Thunder Bay "P", käsittäen Bungalow-mallisen talon jossa on 2 nukkumahuonetta, oleskeluhuone, keittiö ja kylpyhuone, kylmä- ja kuuma vesi. Erinomainen putkityö. Paljon kaappeja keittiössä ja nukkumahuoneissa. Sijaitsee tontilla jonka koko on 100' x 120' ja 53' x 120 tontti saatavana kulmasta sekä kaksi tonttia takapuolella, jotka ovat Piccadilly Avenuella, koko 53' x 120' ja 100' x 120'. Lähempiä tietoja saa soittamalla: puhelin 767-3745, Thunder Bay "P", Ont.

(13. 14)

MYYTÄVÄNÄ

OMISTAJAN SAIRAUDEN TÄHDEN myydään 4 huoneen talo, jossa on kaksi nukkumahuonetta, keittiö ja oleskeluhuone, Saunarakennus, jossa on sauna, pukuhuone ja iso varastohuone, 4 koordia puita ja kaikkia taloustarpeita. Kaksi tonttia. Sijaitsee keskellä kauppalaa, koulu, postitoimisto, kauppa ja bussiasema lähellä. Nämä kaikki myydään kalustoineen — kauppahinta $6,000.00. Kaupasta voi sopia omistajan kanssa, osoitteella: Lauri Sinisalo, Nairn Centre, Ontario.

(12. 14.)

HALUAA VUOKRATA

YKSINÄINEN NAINEN haluaa vuokrata kaksi huonetta käsittävän asunnon Sudburysta. Olkaa hyvä ja soittakaa minulle puh. 674-8572. Kysykää Anni Fogel.

12. 14. 19.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

Alerts-Visan kokous toukokuun 21 pnä

Alerts—Visan kokous pidetään Finnish haalilla torstaina, tk. 21 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Jäsenistön velvollisuus on saapua tähän kokoukseen, koska nyt on kerääntynyt paljon asioita, jotka on ratkaistava tässä kokouksessa.

Kokoukseen pyydetään tuomaan myös kaikki raportit ja asiat, jotka koskevat urheilutoimintaamme.

— U. K.

Visan 40-vuotisjuhla

Wanup. — Urheiluseura Visan 40-vuotisjuhla tullaan viettämään toukokuun 30—31 päivänä Wanupin haalilla. Avajaistanssit on lauantaina 30 päivän iltana ja sunnuntaina 31 p. kello 1.30 ip. on arvokas ohjelmallinen juhla. Seuratkaa tämän lehden juhlailmoituksesta, mitä kaikkea siellä esitetään. Varatkaa aikaa tulemalla tähän urheiluväen järjestämään Visan syntymäpäiväjuhlaan. — W. K.

Kansainvälinen laki- ja Vietnam-sota konferenssi

(Jatkoa siv. 1)

litusta oli pyydetty myös lähettämään edustajansa, mutta ne olivat kieltäytyneet siitä.

Konferenssia järjestävän newyorkilaiskomitean jäseninä on Princeton yliopiston kansainvälisten lakiasiain professori Harold Crammer, joka toimii komitean puheenjohtajana; City University of New Yorkin poliittisen tieteen professori John Frimd, New Yorkista; Harvard yliopiston hallitus- ja kansainvälisten lakiasiain professori Stanley Hoffman ja Chicagon yliopiston lakiasiain vanhin professori Quincy Wright.

Suuria tappioita jenkeille

Hanoi. — Uusiksi iskuiksi amerikkalaisten "vietnamilaistamis"-suunnitelmia vastaan Etelä-Vietnamissa nimittävät VDT:n lehdet Kansallisen vapautusrintaman saavuttamaa menestystä Kontumin maakunnan pohjoisosassa.

Uutistoimisto "Vapautuksen" antamien tietojen mukaana FNL:n joukot ovat huhtikuun 1—26. päivän välisenä aikana tehneet taistelykyvyttömiäsi yli 2,000 vihollissotilasta, niiden joukossa 35 amerikkalaista neuvonantajaa, ampuneet alas tai vahingoittaneet 76 lentokonetta. Myös suuri määrä sotakalustoa on tuhottu.

SUDBURYN UUTISIA

LAINA 150 ASUNNON RAKENTAMISEKSI

Liittohallitus hyväksyi tällä viikolla Ontarion Housin Corporationille $2,348,531 lainan, joka tullaan käyttämään Sudburyn Lasalle- ja Second-katujen asuntoprojekteilla 150 asunnon rakentamiseksi.

Molemmat asuntoprojektit hyväksyttiin kaupunginvaltuuston helmikuun 25 päivänä pitämässä kokouksessa. Second-kadun asuntoprojekti tulee käsittämään 20 kahden makuuhuoneen ja 24 kolmen makuuhuoneen rivitaloa.

Lasalle-kadun varrelle rakennettava asuntoprojekti käsittää 18 kahden makuuhuoneen, 52 kolmen makuuhuoneen, 12 neljän makuuhuoneen rivitaloa ja 24 kolmen makuuhuoneen Garden Court asuntoa.

Kaikkien näiden asuntojen vuokrat tulevat olemaan vuokralaisten palkkatuloihin sidottuina.

HYDRON TYÖLÄISET ODOTTAVAT RAPORTTIA

Sudburyn Hydron (sähkölaitoksen) palveluksessa olevat 66 "ulkotyöläistä" odottavat maakunnalliselta sovitteluvirkailijalta raporttia siirtyäkseen palkkataistelussaan seuraavaan vaiheeseen.

Maakunnallinen sovitteluvirkailija H. R. Illing ryhtyi palkkaneuvottelujen sovittelijaksi viime kuussa sen jälkeen kun työläiset "ilmoittautuivat sairaiksi" huhtikuun 21 päivänä.

Työläisten palkka- ja työehtosopimus meni umpeen huhtikuun 1 päivänä ja sähkölaitoksen sisätyöläisten palkkasopimus menee umpeen kesäkuun lopussa.

KAASUTYÖLÄISILLE UNION TURVA

Ontarion työsuhdelautakunta hyväksyi tällä viikolla United Steelworkers of America union Northern Ontario Natural Gas Corporation työläisten ammattiyhdistykseksi Hagarin luonnonkaasutehtaalla. Union turva ei ulotu kuitenkaan työnjohtajiin, virasto- ja myyntiosaston työläisiin, sanoi terästyöläisten union edustaja James Keuhl.

Tehtaalla on työssä kymmenkunta miestä, jotka käyttävät kompressoreita. Hagarin tehdas aloitti toimintansa vuonna 1968.

GERMA VAROITTI VOITTOILUSTA

"Ontarion hallituksella ei ole oikeutta voittojen kahmimiseen palvelujensa välityksellä. Tämän ei tulisi ainakaan tapahtua sudburylaisten kustannuksella", sanoi kontrolleri Bud Germa tällä viikolla pidetyssä valtuuston omaisuuskomitean kokouksessa. Kokouksessa käsiteltiin 85 eekkeriä käsittävän maa-alueen myymistä Ontarion Housing Corporationille (OHC).

OHC on tarjoutunut ostamaan tämän Second- ja Kingswayn-katujen kulmauksessa sijaitsevan kiinteimistön.

Mr Germa kehoitti komiteaa varmistamaan, ettei OHC käytä maata voittojen hankkimiseksi, vaan asuntopulan helpottamiseksi Sudburyssa.

Mr Germa sanoi, että OHC on hankkinut eri puolilta Ontariota takaisin kaikki sijoituksensa asuntoprojekteista ja "vähän voittojakin". Hän sanoi havainneensa tämän menetelmän "epärehelliseksi" menettelyksi hallituksen elimen toimesta.

POSTITYÖLÄISET KOKOONTUVAT

Sudburyn alueen postityöläiset kokoontuvat tänä lauantaina kello 8 illalla kuullakseen viimeisimmät raportit meneillään olevasta palkka- ja työehtosopimuskiistasta.

Kokoukseen odotetaan kolmea kansallista union virkailijaa, mukaanluettuna kaksi palkkaneuvottelukomiteaan kuulunutta postityöläisten edustajaa.

Postityöläisten uniot ja hallituksen edustajat ovat neuvotelleet kuluneen viikon aikana Ottawassa, mutta neuvottelut sanotaan lopetettavan tänään (torstaina), että union virkailijat voivat tiedoittaa niiden kulusta eri puolilla maata.

Tel Avivin haukat alkavat hermostua

(Jatkoa sivulta 2.)

noitumisessa, mutta tuskinpa suurvallat lankeavat näin kömpelöön ansaan.

Israelilaisten johtajien asenne kuitenkin osoittaa, että ne eivät aio luopua kovapäisestä poliittisesta linjastaan. Viime aikojen toimenpiteistä näkyy, että ne lujittavat asettumistaan anastamilleen alueille eivätkä aio toteuttaa turvallisuusneuvoston pätöstä, joka edellyttää israelilaisten joukkojen vetäytymistä ennen vuoden 1967 kuusipäiväistä sotaa vallinneille rajoille.

Soiden kuivatus Liettuassa lisääntyy tänä vuonna 130,000:lla hehtaarilla, ilmoitti Liettuan maatalousministeriö. Viime vuosina maassa on suoritettu maaperän parannustöitä yli miljoonan hehtaarin alueella.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Paistinpannu

Yleisimmät paistinpannujen raaka-aineet ovat alumiinia ja valurautaa. Valurauta on osoittautunut paistamisominaisuuksiltaan hyväksi. Paistettavaan saadaan kaunis ruskea pinta eikä ruoka tartu helposti pohjaan.

Jos valurautainen pannu emaloidaan sisältä, huononevat sen paistamisominaisuudet huomattavasti. Pannu ei lämpiä tasaisesti ja ruoka-aineet tarttuvat kiinni. Emalipinta voi varomattomassa käsittelyssä mennä rikki. Mutta puhdistuksen kannalta on edullista, jos valurautapaistinpannun ulkoreuna on emaloitu. Emalipinta estää karstoittumista ja lian kiinnittymistä, mutta puhdas valurautainen sisäpinta takaa kauniin paistamistuloksen.

Ruostumattomasta teräksestä valmistettuun paistinpannuun ei ruoka tartu helposti kiinni. Jos pannussa on riittävän paksu kuparipohja, saadaan sillä muutenkin kohtalaisen hyvä paistamistulos.

On tärkeää, että pannun reuna on viisto. Silloin voidaan paistinlastaa käyttää tehokkaasti apuna ruoanvalmistustyössä. Kaatonokka tai -reuna on avuksi kastikkeita kaadettaessa. Reunan ja pohjan välisen uurteen tulee olla pyöristetty, jolloin puhdistaminen on helppoa. Kahvan on oltava sellainen, että siitä saa helposti tukevan otteen. Eristyksen kuumuutta vastaan on oltava riittävä.

Kansi on tarpeellinen, koska monet ruokalajit joudutaan kypsentämään hauduttamalla. Kannen on oltava tiivis. Kupera kansi lisää paistinpannun tilavuutta.

Alumiinista valmistettuun pannuun tarttuu paistettava ruoka helpommin kiinni kuin valurautaiseen. Viime aikoina on tullut pintakäsiteltyjä alumiinipannuja, ns. teflonpannuja. Näiden pannujen paistamisominaisuudet ovat melko hyvät eikä niissä ruoka tartu kiinni, vaikka rasvaa ei käytettäisi lainkaan.

Teflon-pannut sopivat esim. munakkaiden ja ohukaisten paistoon. Pannu on kallis ja huolimattomassa käytössä pintakäsittely kuluu pian pois. Pannua ei saa koskaan puhdistaa hankausjauheilla eikä ruoanvalmistuksessa saa käyttää muita kuin puisia tai muovisia työvälineitä. Myös tyhjiltään kuumentamista on varottava, että pannun teflonpinta pysyisi mahdollisimman kauan ehyenä.

Valinnan mahdollisuudet ovat monet nykyisin. Silti ei meillä vielä ole paistinpannua, joka yksinään takaisi kaikkien paistettavien ruokalajien onnistumisen. Tarvittaisiin kaksi pannua, jotka oikein käytettyinä täydentäisivät toisiaan.

Miehille hajuvettä

Brittiläinen muotisuunnittelija Mary Quant, joka suunnitteli minimekot, on suunnitellut miehillekin jotakin. Hän on valmistanut sellaisen hajuveden miehille, että hän väittää sen "saatavan tytöt aivan kylmäksi kadulle". Se on hänen käsityksensä mukaan kehitystä, jota ei voida kumota. Miss Quant sanoo tämän hajuveden olevan "ehdottomasti miehekästä". Se sisältää tupakan, tweedin, makean heinän sekä tuoreen hien hajun. Tähän mennessä hajuvedelle ei ole vielä annettu nimeä ja sitä on vasta jaettu läheisille ystäville.

Airoja lasikuidusta

Eräs englantilainen valmistaja on kehittänyt lasikuidusta valmistetut airot, joiden väitetään olevan vahvempia ja monin verroin parempia kuin puusta valmistetut. Ne painavat suunnilleen saman verran kuin vastaavat puusta valmistetut airot, mutta niiden sanotaan olevan vahvempia.

Kevätniksejä

Porkkanan siemenet itävät hitaasti. Tätä voi kuitenkin jouduttaa liottamalla niitä muutaman tunnin haaleassa vedessä. Ennen kylvöä annetaan niiden hiukan kuivahtaa paperin päällä, etteivät tartu käsiin, ja kylvös tulee tasaisempaa.

★

Kukkien pistokkaat juurtuvat helpommin ja nopeammin, jos laittaa istuttamisen jälkeen kasvin päälle muovipussin. Pussiin muutama ilmareikä "tukehtumista" ja hometta vastaan.

★

Kalan pintaan kuivuneet suomukset saa irtoamaan, jos ripottelee niille suolaa, ja antaa sen olla noin 10 minuuttia.

★

Valkoiset nailonpaidat tahtovat kellastua ajanmittaan huolellisista pesuista huolimatta. Pari, kolme tippaa mustetta huuhteluvedessä saa ne taas näyttämään valkoisilta.

★

Ulkona käsienpesupaikalla oleva saippua tahtoo aina "karata", pudota maahan ja likaantua. Pistäkääpä saippuanpala vanhaan nailonsukkaan, jonka sitten ripustatte naulaan pesupaikan viereen. Näin se pysyy käytössä loppuun asti.

Palkkataistelut jatkuvat Italiassa

Rooma. — Italian palkkataistelut kiristyivät maanantaina kun Rooman roskankerääjät ja koulujen opettajat lakkoutuivat juuri ennen viimeisiä kevätkokeita.

Noin 40,000 virkamiestä käsittävä lakko jatkuu myös neljättä päivää eikä sopimuksen aikaansaannista ole näkyvissä minkäänlaisia merkkejä. Tuomarit, diplomaatit ja muut korkea-arvoiset virkamiehet ovat osallisena lakossa ja ministeriöiden ilmoitetaan "tallaavan paikallaan".

Myrsky aiheutti $200 milj. vahingot

Lubbock, Texas. — Pelastustyöläiset ja avustusviranomaiset tiedoittivat, että täällä tiistaina riehunut pyörremyrsky aiheutti noin $200,000,000 aineelliset vahingot ja surmasi vähintään 20 henkilöä sekä aiheutti ruumiillisia vammoja 500 ihmiselle.

Tuhansien ihmisten ilmoitettiin joutuneen kodittomiksi ja noin 4,800 asunnon tulleen tuhotuksi.

IKKUNOITA, OVIA JA KEHYKSIÄ

Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä kehykset — kootaan liiman kanssa.

SUDBURY PLANING MILL

19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ

soittakaa

675-6427

LAINE AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ

Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941

KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä

125 DURHAM ST. S., SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard

HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat muistopalvelut kavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO

VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnallal

Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.

Greenspoon Bros. LIMITED

214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9586
252 Regent St. S. Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N. President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

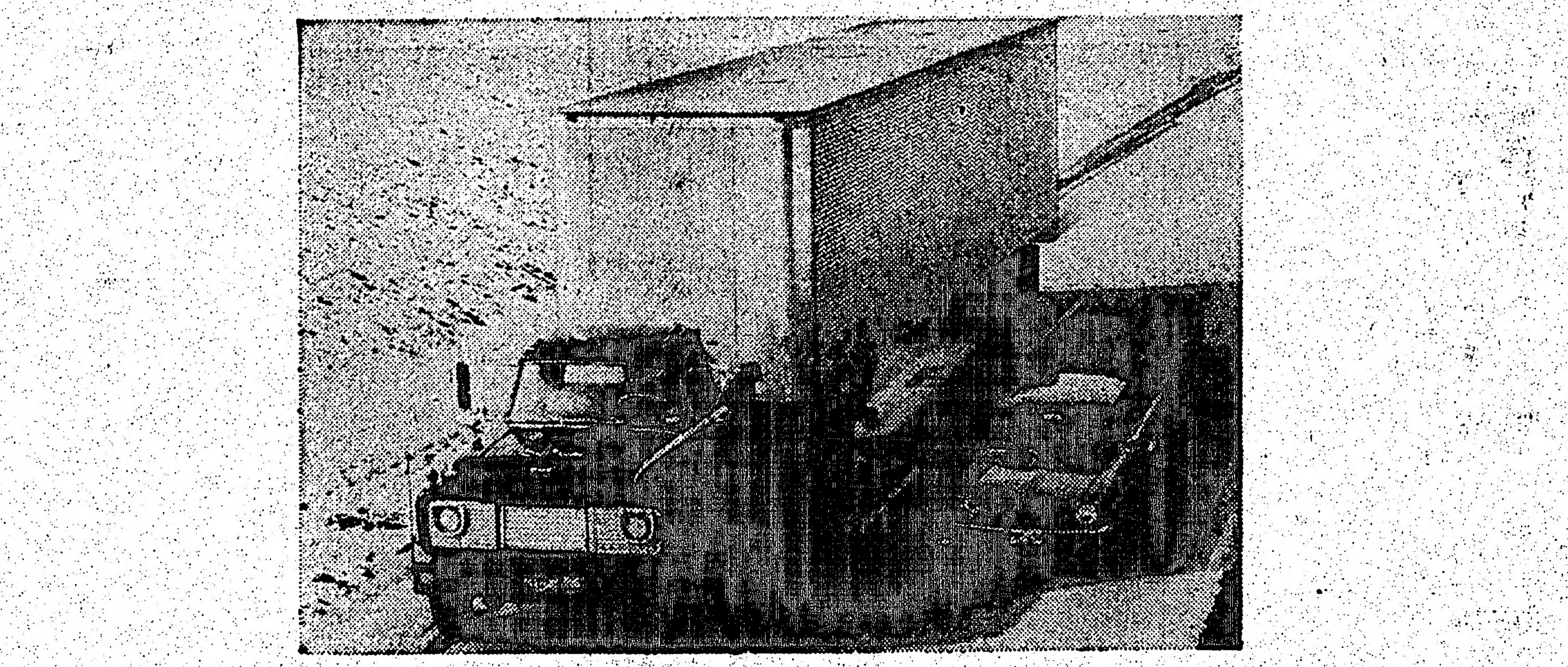

Tulemme tavoittamaan.

Suuret kuorma-autot pyrkivät ylenkatsomaan pieniä autoja. Erikoisestikin kun pienellä autolla ei ole voimaa sivuuttaa sitä kaksi-kaistaisella maantiellä.

Esitämme Toyota Corolla 1200 jolla on "tavoituskyky".

Lisäsimme 13 hevosvoimaa enemmän jo voimakkaaseen koneeseen antaen yhteensä 73. Niin paljon voimaa ja nopeutta kuin tarvitsette kaikkein suurimmankin kulkuneuvon tavoittamisessa. Huippunopeus on yli 90 m.t., edullinen ajonopeus 75, ja silti pääsette 35 mailiin asti gallonalla.

Se lisähevosvoima on yksi syy miksi Corolla katsotaan olevan kokonaisuudessaan paras pieni auto.

Mutta voiko Corolla käsitellä kaiken tämän voiman?

Varmasti se voi. Me ymmärrämme, että auton, joka voi mennä, täytyy voida myös pysähtyä. Siksi Corollassa on "finned" jarrut ja kaksois-jarrutus-systeemi.

Sisältä se ei ole yhtään muuttunut. Kaikki on standarttia paitsi radio ja täydellisesti automaattinen vaihde.

Ne tulevat varustettuna täydellisesti kallistuvilla bucket-etuistuimilla, kolmen nopeuden lämmittäjällä, voimakkaalla 60 amp. akulla, 1.3 hevosvoimaisella aloitusmoottorilla ja valkoreunaisilla kumirenkailla. Tavarasäiliö tilava pieneksi autoksi, turvallisuuskohtia kautta auton, ja hintalippu puhuu itse puolestaan.

Jos alatte ajatella, että se on hyvä auto hinnallaan, olette oikeassa, se on. Voimme jatkaa sanomalla Teille, että se on auto jota nautinnolla ajaa, mutta Teidän pitäisi ajaa sitä ja päästä perille siitä itse. Ajakaa sitä pian läheisemmällä Toyota välittäjällä.

Myös saatavissa Station Wagon ja fastback Sprinter mallisina.

TOYOTA COROLLA $1979

Toronton hinnalla

Toyota autoja myydään ja huolletaan Canadassa rannasta rantaan ja kautta maailman

F & R MOTORS

Teidän paikallinen Toyota ja Isuzu välittäjät

1500 PARIS ST. PUH. 675-1271 SUDBURY

Myynnin jälkeen . . . me palvelemme